

SAMEN MAKEN WE FLEVOLAND

Uitwerkingsagenda deel 1

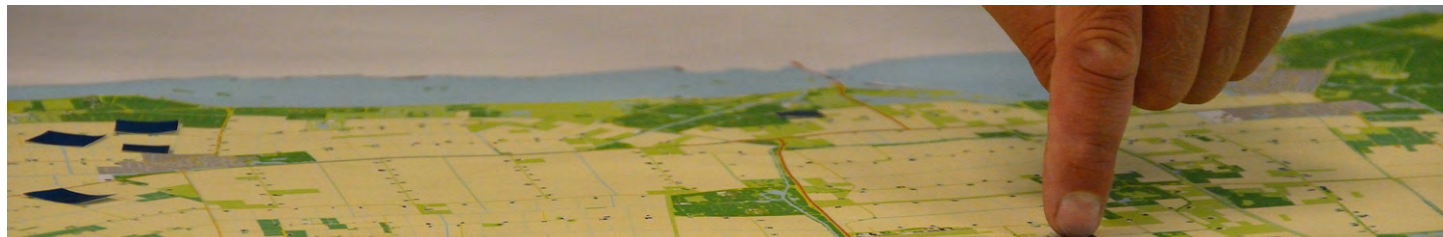
INHOUDSOPGAVE

AANLEIDING

INLEIDING

WERK MAKEN VAN DE ZEVEN STIPPEN

- Algemene toelichting

Ruimte voor
Initiatief

Het Verhaal
van Flevoland

Krachtige
Samenleving

Regionale
Kracht

Landbouw:
Meerdere
Smaken

Duurzame
Energie

Circulaire
Economie

HOE WERKEN WE?

- In netwerken
- Samen werken als één overheid
- Strategisch afwegen van kansen
- Over monitoring en evaluatie

WAT WE AL DOEN

- Samenhangend versterken
- Kaart en tabel

AANLEIDING

Voor u ligt de *Samen Maken We Flevoland*: Uitwerkingsagenda deel 1. Hiermee gaan we de derde fase in van het realiseren van de Omgevingsvisie FlevolandStraks, waarin de nadruk ligt op het realiseren van de geformuleerde ambities.

De *Omgevingsvisie FlevolandStraks* reikt tot 2030 en verder. De Omgevingsvisie is volgens de *Omgevingswet* voor de provincie bindend. Ze benoemt 7 opgaven van regionaal belang die richtingbepalend zijn voor de provinciale inzet voor de lange termijn. Samen met de Flevoprincipes bepalen ze de stijl en de handelwijze van het provinciebestuur. Voor de korte termijn wordt deze richting geconcretiseerd in uitwerkingsagenda's, waarvan dit de eerste is. De coalitieakkoorden van het provinciale bestuur zijn daarnaast sturend voor de middellange termijn.

In het najaar van 2017 zijn startnotities vastgesteld voor de zeven maatschappelijke opgaven uit de Omgevingsvisie en een generieke notitie. Voor iedere opgave is gevraagd om een zelfstan-

dig programma. Ten behoeve van het overzicht zijn deze programma's samengebundeld in één document. Dit maakt de verbanden zichtbaar tussen de opgaven onderling, en met de bestaande en doorlopende provinciale structurele en wettelijke taken. Ook laat het zien waar kansen liggen voor intensievere samenwerking met externe partners zoals gemeenten en het Waterschap Zuiderzeeland. Een heldere samenhang is nodig om betekenisvolle bij te kunnen dragen aan het realiseren van de complexe vraagstukken en transitie waar de provincie op inzet.

Op 20 maart 2019 vinden de Provinciale Statenverkiezingen plaats. Dat betekent het aantreden van een nieuw provinciebestuur dat de koers voor de middellange termijn zal bepalen. Om die reden is ervoor gekozen deze agenda te beperken tot 2019 en de vastgestelde begrotingskaders. Na de verkiezingen volgt een tweede uitvoeringsagenda die recht doet aan de politieke koers na de verkiezingen. Dit biedt de mogelijkheid om programmatisch bij te sturen.

Samen Maken We Flevoland is het credo van deze Uitwerkingsagenda. Vraagstukken moeten steeds vaker en steeds intensiever met partners gerealiseerd worden. De kunst is om in dit dynamische speelveld trends, kansen en bedreigingen tijdig te herkennen en erkennen, om vervolgens actie te kunnen ondernemen als het bijdraagt aan de opgaven. Daarbij zal de provincie steeds vaker deelnemer zijn in maatschappelijke initiatieven met inwoners en bedrijven. Dat vraagt om flexibiliteit in rol, rolopvatting en samenwerkingsverbanden.

De hoofdlijnen voor de strategische visie voor Flevoland zijn te vinden in de *Omgevingsvisie FlevolandStraks*. Deze Uitwerkingsagenda bevat een concretisering van die visie. Elementen van de uitwerkingsagenda zullen op termijn in beleid worden omgezet en vervolgens ook in het omgevingsprogramma worden opgenomen.

INLEIDING

Ons DNA in een veranderend speelveld

Het speelveld waarop de provincie acteert is veranderlijk. Dat vraagt om intensieve samenwerking met partners waarbij integraal denken en handelen centraal staat. De Omgevingsvisie FlevolandStraks met de zeven grote opgaven biedt daarbij houvast voor de lange termijn. De zeven opgaven verplichten ons om een betrouwbare en transparante provincie te zijn bij het uitvoeren van de wettelijke taken. Ze dagen ook uit om een wendbare provincie te zijn die snel inspeelt op actuele uitdagingen, die opereert in netwerken en die om zich heen blijft kijken door te monitoren en evalueren.

Het *Verhaal van Flevoland en Ruimte voor Initiatief* helpen om op die nieuwe manier te gaan werken. Deze opgaven lopen overal doorheen en vormen samen ons DNA. Ruimte voor Initiatief vraagt om niet ‘nee-tenzij’, maar ‘ja, mits’ te zeggen als kansen en initiatieven zich

voordoen die regionaal bijdragen aan de ontwikkeling van Flevoland op lange termijn. Het ‘Verhaal van Flevoland’ laat zien waar we vandaan komen en wat we belangrijk vinden. Het vertelt dat we trots mogen zijn op het waterbouwkundig werk dat onze polder is, op het ontwerp en diversiteit van de drie polders en op de jonge geschiedenis van onze provincie.

Vanzelfsprekend beginnen we niet bij nul. Er wordt al gewerkt aan de ambities uit de opgaven van de *Omgevingsvisie*. Dat gebeurt door het uitvoeren van onze wettelijke taken, de gebiedsontwikkeling, het economisch programma, mobiliteit en vele andere programma’s en projecten van de provincie, maar ook in de samenwerking met onze mede overheden en andere partners. Door verbanden weer te geven en te bespreken kunnen de hefboomen gezien worden om het werk en het gewenste resultaat naar een hoger plan te tillen.

Deze Uitwerkingsagenda kent twee onderdelen: het algemene onderdeel beschrijft hoe de provincie als overheid omgaat met het veranderende speelveld. Dat gaat over het participeren in netwerken, het maken van afwegingen om wel of niet mee te werken aan de realisering van een ideaal (‘de ja-mits houding in de praktijk’), het monitoren en evalueren van ambities en het samenwerken met andere overheden en partijen.

In de Startnotitie van de Omgevingsvisie is vastgesteld dat er een verdere uitwerking en concretisering van de zeven opgaven zal worden gedaan. Elke opgave gaat uit van een belangrijk vraagstuk met daarbij de verschillende toekomstambities en de koers die wordt gevaren. Die koers wordt deels gerealiseerd door lopende programma’s en projecten, maar vraagt ook om nieuwe activiteiten. De zeven opgaven zijn onze stippen op de horizon. Het tweede onderdeel van

INLEIDING

deze Uitwerkingsagenda schetst de stand van zaken per stip. We gaan in op de koers, op de vraag welke resultaten per stip beoogd worden en welke provinciale inspanningen, plannen en projecten hier aan bijdragen of gaan bijdragen.

Het bijgevoegde kaartmateriaal maakt inzichtelijk wat de verbanden zijn tussen de stippen en een geografische duiding van de provinciale inzet. Daarbij worden de activiteiten per opgave benoemd die van provinciaal belang zijn en die de komende jaren worden uitgevoerd.

De Samen Maken We Flevoland: Uitwerkingsagenda deel 1 is ambitieus en bouwt voort op hetgeen de afgelopen jaren in gang is gezet. Met deze Uitwerkingsagenda zetten we een volgende stap in het realiseren van onze ambities. Deze inzet gaat verder dan wat de provincie wettelijk verplicht is te doen. Met de inzet bij de zeven stippen speelt de provincie graag een rol van betekenis en werkt op een samenhangende manier aan de vraagstukken die de provincie van belang vindt voor toekomst van de inwoners van Flevoland.

HOE WERKEN WE?

In netwerken

De provincie maakt onderdeel uit van het Nederlandse bestuurlijke netwerk. Daarbinnen heeft zij haar eigen bevoegdheden, maar vormt tegelijkertijd ook vaak de schakel tussen rijk, waterschappen en gemeenten en kan regionale belangen op Europees niveau behartigen. De provincie heeft een natuurlijke rol in het houden van overzicht op wat er speelt in de provincie en het stimuleren van het delen van ervaringen en mogelijkheden.

Het bestuurlijke netwerk van overheden is een van de netwerken waarin Flevoland vorm krijgt. Veel maatschappelijke vraagstukken op het gebied van economie, duurzaamheid en de fysiek-sociale leefomgeving, zijn te complex om door een partij te worden opgelost. Slimme, toepasbare oplossingen komen voort uit slimme samenwerkingsverbanden. De provincie wil daarom actief opereren in netwerken waarin de

opgaven hun concrete vormkrijgen en waarin ondernemers, kennisinstellingen, overheden en de samenleving elkaar vinden. Bij de titel 'Samen Maken We Flevoland' past een provincie die het 'samen doen' in al die netwerken stimuleert.

De provincie vervult verschillende rollen in die netwerken. In de circulaire economie zijn we 'aanjager' en scheppen we de voorwaarden voor netwerken om te kunnen ontstaan. In het agrarische domein bestaan al veel netwerken; de provinciale rol is dan vaak om relaties tussen verschillende netwerken te leggen wanneer we daar kansen zien. Als het gaat om een specifieke taak, zoals in natuurbehoud, zijn we vaak partner en nemen de verantwoordelijkheid om een deel van de benodigde inspanningen uit te voeren. Als het gaat om het zelf aanjagen van nieuwe initiatieven, zoals bij duurzame energie, zijn we vaak ook regisseur en proberen een speelveld te

creëren waarin alle partijen elkaar kunnen vinden en aan de slag kunnen gaan. Als het nodig is, wordt ook toezicht gehouden en gezorgd dat wettelijke kaders en beleidsuitgangspunten tot hun recht komen en worden nageleefd.

De provincie wil de aankomende periode netwerken in en met omliggende gebieden actief versterken en als 'wendbare provincie' steeds op basis van kennis van die netwerken in staat zijn om de juiste rol te vervullen. We willen ook intensiever betrokken zijn bij de netwerken en actief bevorderen dat ze goed functioneren. Als het nodig is, helpt de provincie nieuwe overkoepelende netwerken te ontstaan. Omdat juist die nieuwe netwerken deelnemers uitnodigen oog te hebben voor de vele dimensies van vraagstukken, en daarmee de stap te maken om vanuit het collectieve belang.

HOE WERKEN WE?

Strategisch omgaan met kansen

In lijn met de Omgevingswet en de bestaande bestuurscultuur in Flevoland wordt ingezet op verdere samenwerking tussen overheden, uitvoeringsorganisaties, initiatiefnemers en bedrijven.

Een belangrijke nieuwe uitdaging is het delen van goede, betrouwbare, informatie. De provincie opereert in een informatiesamenleving en we verwachten dat communiceren en het delen van informatie nog belangrijker wordt. De provincie kan als betrouwbare, transparante organisatie feiten van fictie scheiden, en zorgen dat informatie in verschillende netwerken landt. Zo worden nieuwe vormen van samenwerking bevorderd. En zo maken we samen Flevoland.

Verderop in deze Uitwerkingsagenda laten we zien wat de provincie in 2019 zelf of samen met partners gaat ondernemen om een stap dichterbij de lange termijn doelen te komen. Daarnaast zullen zich nieuwe kansen voordoen die daaraan bijdragen. De Omgevingsvisie biedt een belangrijke basis om daar als provincie wendbaar op te kunnen reageren. Om deze te kunnen benutten wordt in 2019 een afwegingskader ontwikkeld dat de provincie politiek, bestuurlijk en ambtelijk in staat stelt snel en transparant te schakelen tussen ontwikkeling, provinciale strategie, provinciaal belang en resources. Zo worden de krachten van de provincie - betrouwbaarheid en transparantie - gepaard aan een consistente strategie die inzet op het snel en flexibel kunnen inspelen op kansen.

Het omgevingskader omvat in ieder geval de volgende elementen: de Flevoprincipes, gezonde bedrijfsvoering en het creëren van inhoudelijke, organisatorische en/of financiële multipliers. Het vormgeven van het kader sluit aan bij de intentie van de *Omgevingsvisie FlevolandStraks*. Dat wil zeggen: geen tot in detail uitgewerkte blauwdruk voor de toekomst maar houvast voor gesprek en afweging voor de provinciale inzet.

HOE WERKEN WE?

Samen werken als één overheid

In de zomer is het proces van start gegaan over integraal samenwerken binnen de provincie en met andere overheden. De afgelopen twee maanden is het college van de provincie op bezoek geweest bij de colleges van de gemeenten en het waterschap. Gedreven vanuit inhoudelijke thema's gingen zij het gesprek aan over de vraag waar ze samen kunnen optrekken en hoe er meer samengewerkt kan worden. Het bleek dat gemeenten, waterschap en provincie elkaar nog meer kunnen versterken bij strategische vraagstukken voor de middellange termijn. Daarnaast

zijn de volgende regionale vraagstukken uit deze ontmoetingen naar voren gekomen:

- Samen optrekken in strategische netwerken
- Vitaal en leefbaar landelijk gebied
- Met elkaar kansen verzilveren - showcase Floriade
- Sociale maatschappelijke kracht
- Recreatieve kracht van de regio
- Duurzame regio
- Veranderend klimaat en bodemdaling

Deze vraagstukken zijn rechtstreeks verbonden met de stippen op de horizon uit de *Omgevingsvisie Flevoland Straks* en de coalitieakkoorden van de gemeenten en het waterschap. De uitkomsten van de conferentie zijn in de *Tussenrapportage Samen Maken We Flevoland* gepresenteerd (bijlage). Hierin tekent zich al een eerste beeld af van een agenda met de gemeenten voor de middellange termijn. Na de verkiezingen is het aan het nieuwe college om hier verder stappen in te zetten.

HOE WERKEN WE?

Over monitoring en evaluatie

Het is belangrijk om te weten wat er speelt en of onze inspanningen effect hebben. Daarom monitoren en evalueren we als provincie. Daarmee wordt duidelijk wat de provincie doet als ze een gebied ontwikkelt, een initiatief steunt door subsidies of maatregelen neemt om wettelijke doelen te realiseren.

Het is zaak om de voortgang die per opgaven wordt gerealiseerd op een transparante manier in kaart te brengen. Zo kunnen niet alleen belangstellenden worden geïnformeerd, maar kan ook een evaluatie plaatsvinden. Daarbij is het belangrijk te analyseren of de juiste keuzes zijn gemaakt, en of bijsturing nodig is. Anders gezegd: de provincie monitort en evalueert om de kwaliteit van de uitvoering te bewaken, en ervoor te zorgen dat onze activiteiten en agenda's hun

actuele urgentie behouden. Hiervoor wordt in 2019 een samenhangend monitoringsprogramma ontwikkeld dat alle opgaven betreft.

Het gaat daarbij om een andere manier van monitoren om te weten in plaats van te meten. De 'voelsprietten' moeten zich (nog) beter ontwikkelen waardoor vroegtijdig in kaart gebracht kan worden welke problemen en kansen zich in Flevoland voordoen. Als het ergens mis dreigt te gaan - bijvoorbeeld omdat een stedelijk netwerk (een *daily urban system*) overbelast raakt - willen we op tijd kunnen acteren en bijsturen. Als de kans zich voordoet om nieuwe samenwerkingen tot stand te brengen of initiatieven een steun in de rug te geven, dan willen we die kansen tijdig en adequaat kunnen benutten.

WERKEN AAN DE ZEVEN STIPPEN

Algemene toelichting

Voor 2030 en verder werkt de provincie aan zeven opgaven uit de Omgevingsvisie FlevolandStraks. Dit zijn onze stippen op de horizon. Per stip wordt in dit hoofdstuk begonnen met de toekomstambitie, de gekozen koers en de beoogde resultaten voor 2019/2020. Voor elke stip op de horizon is een koerskaart gemaakt die de bewegingen op de lange termijn visualiseert.

Onze omgeving is veranderlijk. Er kunnen zich maatschappelijke ontwikkelingen en nieuwe strategische kansen voordoen in gebiedsprocessen en het beleidsnetwerk. Daarnaast kan wet- en regelgeving zich ontwikkelen. De koerskaart is daarom geen statisch beeld. Periodiek blijven we het gesprek voeren om de koerskaart bij te stellen als de omstandigheden daar aanleiding voor geven.

We werken aan de ontwikkeling van Flevoland vanuit onze beheerstaken, wettelijke taken, gebiedsprogramma's en beleidsinstrumentarium. Per stip maken we inzichtelijk welk (onderdeel van) welke activiteiten, inspanningen, projecten en programma's we in 2019 doen om ze te verwezenlijken. Die inspanningen zijn weergegeven op een kaartbeeld en in een tabel met daarbij aangegeven of het om de korte termijn (KT), middellange termijn (MT) of lange termijn (LT).

De provinciale inspanningen staan niet op zichzelf. Het merendeel van de inspanningen doen we in samenwerking met partners uit het gebied (gemeenten, het Waterschap, het Rijk, Europa, NGO's, Flevolandse ondernemers).

WERKEN AAN DE ZEVEN STIPPEN

Ruimte voor
Initiatief

Ambitie en doelen

De ambitie van *Ruimte voor Initiatief* is dat Flevoland de belofte van bestuurlijke vernieuwing waarmaakt.

“Hier besturen we anders en effectiever. We zetten de maatschappelijke opgave centraal en benutten de krachten uit de samenleving. Iedere keer opnieuw bepalen we wat een effectieve manier is om dit te doen. Per onderwerp bekijken we met welke partners we de opgave aanpakken. De ene keer faciliteren we, de andere keer reguleren we, soms verbinden we partijen of hebben we een forse inzet. Per opgave is maatwerk nodig.”

Als we in al ons handelen de maatschappelijke opgaves centraal stellen, vraagt dat om een andere bestuursstijl. We moeten Ruimte voor Initiatief omzetten in daden, houding

en gedrag. In de *koersnotitie ‘Ruimte voor Initiatief’* die op 17 oktober 2018 door Provinciale Staten is vastgesteld hebben we de ambitie en doelstelling vertaald naar de volgende uitgangspunten:

- We hanteren een geïntegreerde benadering per opgave, beleid en initiatief
- We besturen vanuit ‘Ja, mits’ en in verbinding met onze omgeving
- Met ons partners vormen we een complementair bestuur en één overheid

Dit alles wordt ingegeven door een besef van tijdelijkheid, waarbij we rondom onze opgaves de belangen, rolopvatting en ontwikkelingen continu blijven monitoren en onze programma’s bijstellen.

WERKEN AAN DE ZEVEN STIPPEN

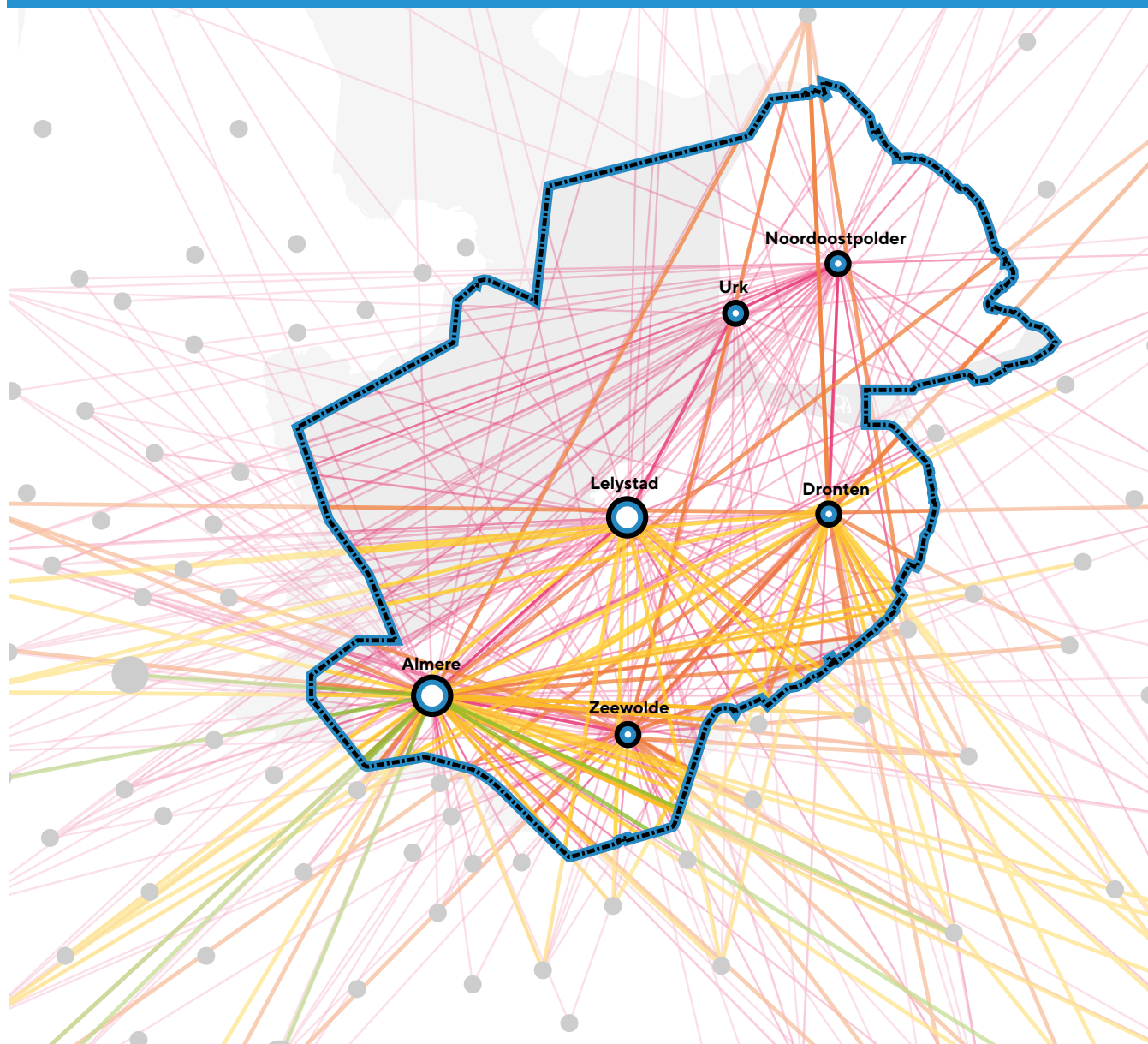
Ruimte voor
Initiatief

Beoogde resultaten

- Actief toepassen 'Ja mits'-gedachtegoed binnen de provincie door het organiseren van een breed leerproces en een functionerende flexibele beleidscyclus met inpassing van initiatieven.
- Volgend op de bestuurlijke conferentie van 11 december 2018 en tussenrapportage 'Samen Maken We Flevoland' toewerken naar concrete samenwerkingsafspraken rondom met gemeenten en het waterschap als basis voor een 'overeenkomst' één overheid en complementair bestuur.
- Versterkte verbindingen tussen de provincie, inwoners en partners door het beter benutten van bestaande verbindingen (als bestaande regionale tafels, platforms, netwerken) en het opstarten van nieuwe verbindingen in agenderende, beleids- en uitvoeringsprocessen, ten behoeve van het samenwerken aan de Flevolandse stippen op de horizon.

KOERSKAART

LEGENDA

Samenwerkingsverbanden:

- Verhaal van Flevoland
- Regionale kracht
- Krachtige samenleving
- Landbouw: meerdere smaken
- Duurzame energie
- Circulaire economie
- Overige

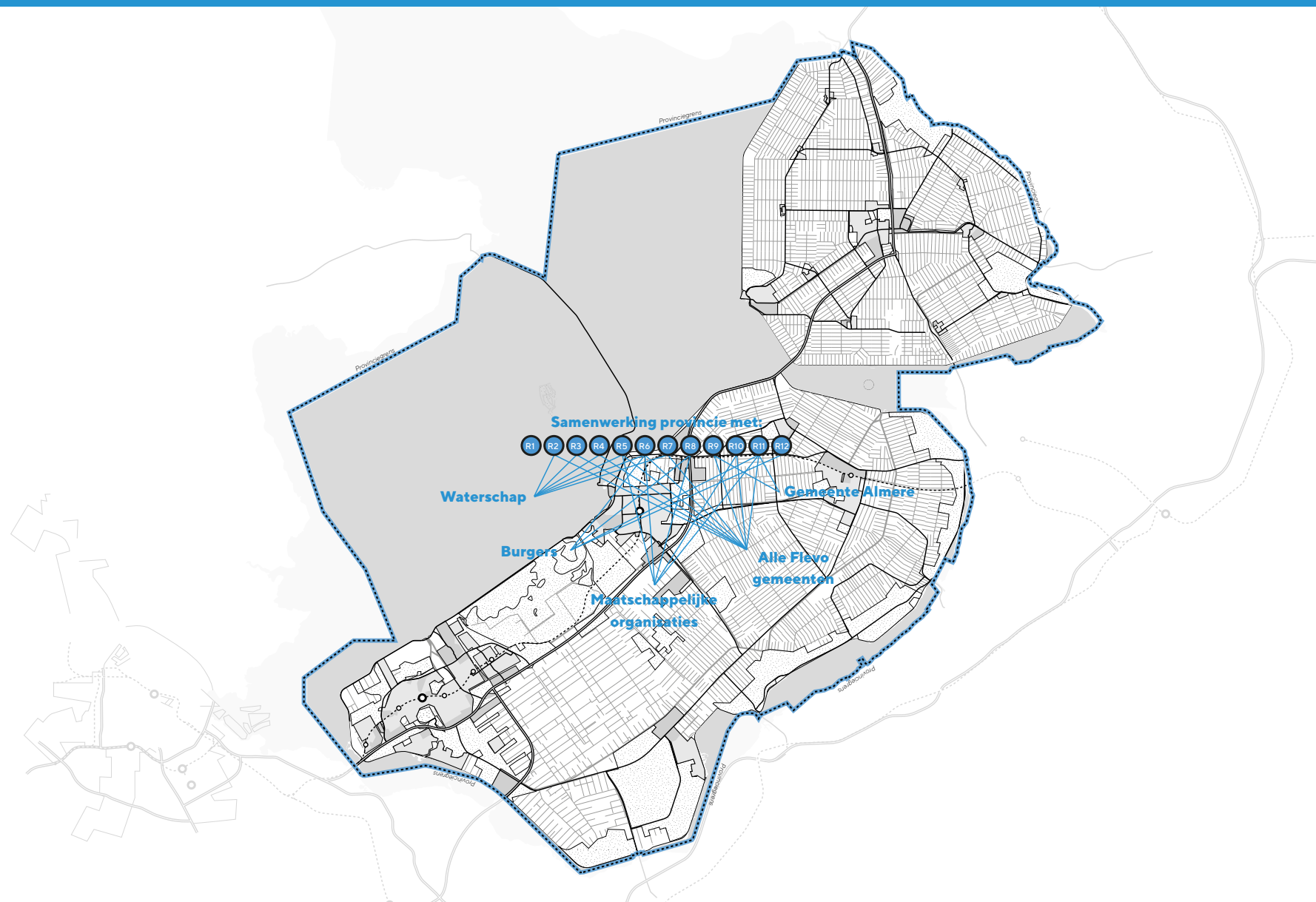
PROVINCIALE PLANNEN EN PROJECTEN

		KT	MT	LT
R1	Actief toepassen Ja Mits gedachtegoed: - Door het agenderen van een nieuwe bestuursstijl en een leerproces te organiseren binnen de gehele provinciale organisatie. - Monitoren en ondersteunen van toepassing Ja Mits gedachtegoed door het creëren van condities en ontwerpen van verdere randvoorwaarden, zoals passende (keten)afspraken of nieuw procesinstrumentarium voor besluitvorming. - Binnen en buiten de organisatie uitlichten van (bestaande) trajecten die Ja Mits in de praktijk brengen, en actief communiceren van resultaten die daar worden behaald.	●	●	
R2	Toewerken naar een ‘overeenkomst’ één overheid door vanuit de gemeentelijke samenwerkingsagenda te werken aan concrete samenwerkingsafspraken ten behoeve van complementair bestuur, met aandacht voor de waarborging van de democratische controle- en agendafunctie van PS en de gemeentelijke raden in relatie tot de bestuurlijke bevoegdheden en rollen.	●	●	●
R3	Structureel versterken onderlinge relaties regionale overheden op ambtelijk en manageriaal niveau door het organiseren van werksessies om visies, rolopvattingen en sturingsprincipes uit te wisselen en te verbinden.	●		
R4	Ontwikkelen één procesgang voor initiatiefnemers in navolging op de voorbereidingen die worden getroffen in het kader van de invoering omgevingswet.	●	●	
R5	Onderzoeken best practises t.a.v. regionale netwerken die slim benut worden in het ontwikkelen van nieuwe verbindingen tussen overheden en allerhande maatschappelijke partners (b.v. energietafels en platforms).	●	●	

		KT	MT	LT
R6	Ontwikkelen en toepassen instrumentarium tot het betrekken van initiatiefnemers, burgers en maatschappelijke partners in agenderende, beleids- en uitvoeringsprocessen.	●	●	
R7	Monitoren en faciliteren netwerkgerichte samenwerking met medeoverheden.		●	●
R8	Aandacht voor algemene communicatie over vigerend beleid en verwachtingen voor (mogelijke) initiatiefnemers.	●	●	
R9	Almere 2.0: Vanuit het Fonds Verstedelijking Almere werken we aan: Jaarlijks Experiment, Oosterwold.	●		
R10	Floriade Werkt!: We realiseren een eigen paviljoen op de Floriade en stellen dat ook beschikbaar aan Flevolandse ondernemers, gemeenten en kennisinstellingen. Daarmee krijgen ook zij ruimte om hun innovatiekracht aan de wereld te tonen. Daarnaast organiseren we challenges. We dagen bedrijven, instellingen en studenten uit om grensverleggende innovaties in te dienen.	●		
R11	Nieuwe Natuur: We helpen de projecteigenaren bij het concretiseren van de gehonoreerde projecten Nieuwe Natuur.	●	●	
R12	Regioplan Wind: Omwonenden en betrokkenen kunnen participeren in de planontwikkeling.	●	●	

KAART PROVINCIALE PLANNEN EN PROJECTEN

WERKEN AAN DE ZEVEN STIPPEN

Het Verhaal van Flevoland

Ambitie en doelen

Het verhaal van Flevoland gaat in essentie over het internaliseren van het DNA van Flevoland; waar komen we vandaan? Wat typeert ons? En hoe benutten we die kwaliteiten in toekomstplannen? De ambitie van Het verhaal van Flevoland in 2030:

“In 2030 en verder is Flevoland de kroon op de eeuwenlange Hollandse inpolderingstraditie. Flevoland staat wereldwijd bekend als een 20e-eeuws wederopbouwlandschap met herinneringen uit een verder verleden. Het oorspronkelijke overheidsideaal is verrijkt met vele nieuwe idealen van inwoners en ondernemers.”

“Het kenmerkende polderland van Flevoland kent geen gelijke onder de vierduizend polders die Nederland rijk is. Flevoland is het product van de traditie van de fine art of landmaking,” aldus landschapsarchitect Adriaan Geuze. Nu zit de provincie Flevoland in een nieuwe fase; een fase van transitie. De afgelopen jaren zijn er diverse aanpassingen gedaan aan het Flevolandse landschap vanuit doelmatigheid. Als we doorgaan op de huidige weg verwatert de grootsheid van dit imposante

ingenieurslandschap van wereldfaam. Dat is ontstaan vanuit een Flevolandse houding van slim en doordacht aanpakken en samen durven ondernemen.”

De provincie richt zich op het faciliteren en stimuleren van inspiratie, in gezamenlijkheid met omgeving en gebiedspartijen, waarbij ieder bijdraagt vanuit zijn of haar rol en mogelijkheden. Flevoland is hierdoor niet enkel het landschap van de belofte maar ook van de herinnering (quote Eric Luiten vrij vertaald).

Concreet streeft de provincie naar:

- Behoud van waardevolle landschappen en zichtbaar Flevolands cultureel erfgoed (fysiek/mentaal).
- Ruimtelijk vormgeven van de opgaven door het inzetten van de kwaliteiten van landschap en erfgoed voor een rijk ruimtelijk plan dat verbinding legt tussen inwoners, ondernemers en gebiedspartners.
- Het narratief verrijken door het scheppen van condities die ruimte bieden voor nieuwe initiatieven.

WERKEN AAN DE ZEVEN STIPPEN

Het Verhaal van Flevoland

Beoogde resultaten

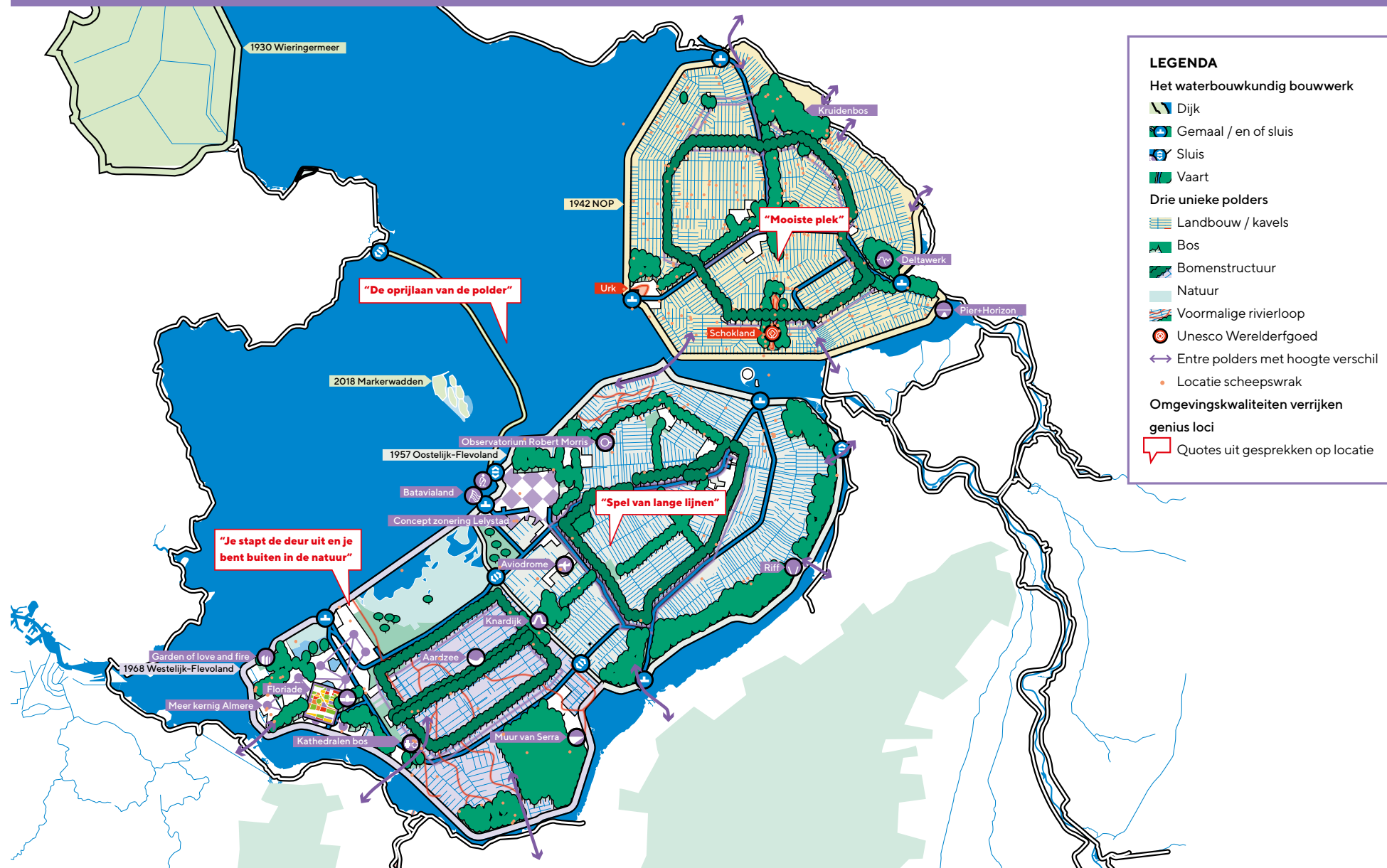
Het verhaal van Flevoland moet worden verteld geïnternaliseerd en er moeten concrete resultaten geboekt worden in beleid en toekomstige projecten. Hiervoor zetten we verschillende middelen in:

- Landschapsvisie
- Erfgoedprogramma
- Implementatiestrategie branding & Brandhouse, daarmee Flevoland als merk neer te zetten.
- Atlas Het Verhaal van Flevoland en daarmee Flevoland op een verrassende manier op de kaart te zetten en beeld bij Het Verhaal van Flevoland, voeding bieden voor het inleiden onderwerpen, ontwerpers breed analyse materiaal bieden, inspiratie voor initiatieven.
- Narratief Het Verhaal van Flevoland en daarmee te werken vanuit een gezamenlijk vertrekpunt; de eigenheid van Flevoland.

HET VERHAAL VAN FLEVOLAND

KOERSKAART

PROVINCIALE PLANNEN EN PROJECTEN

		KT	MT	LT
V1	Knardijk: maatschappelijk proces rond de Knardijk.	●	●	
V2	Nationaal Park Nieuw Land, incl. Markerwadden: werken aan masterplan.	●		
V3	Essentaksterfte: voorstellen oplossen problematiek. Vanwege de essentaksterfte dreigt tot 70% van het areaal bomen te verdwijnen in Flevoland en is duurzame vervanging gefaseerd noodzakelijk als compensatie en om het landschapsbeeld te borgen.	●	●	●
V4	Beleidsplan Recreatie en Toerisme uitvoeren: Ter uitvoering van de beleidsnota Recreatie & Toerisme is in 2018 een Uitvoeringsagenda opgesteld. Hieraan gekoppeld is een subsidie/stimuleringsregeling vastgesteld.	●	●	
V5	Uitvoeren cultuurnota: In de cultuurnota wordt langs vier lijnen gewerkt rond archeologie en erfgoed, podiumkunsten, amateurkunst, bibliotheken en cultuureducatie. Binnen de provincie wordt een cultureel profiel opgesteld in samenwerking met alle stakeholders. Het cultuurprofiel wordt opgesteld voor Flevoland zelf, er wordt ook bijgedragen aan het cultuurprofiel dat in MRA verband wordt opgesteld.	●	●	●
V6	Mobiliteit: fietspadennetwerk: We stellen samen met de gemeenten een plan van aanpak op voor het verbeteren van zwakke schakels.	●	●	
V7	Onderdeel Maatregelen lijst infra 2019-2023: In stand houden groene casco (laanbeplanting), Onderhoud boombeplanting.	●	●	
V8	Onderdeel Maatregelen lijst infra 2019-2023: Onderhoud brugwachtershuisjes en bruggen met monumentstatus.	●	●	
V9	Nieuwe Natuur	●	●	

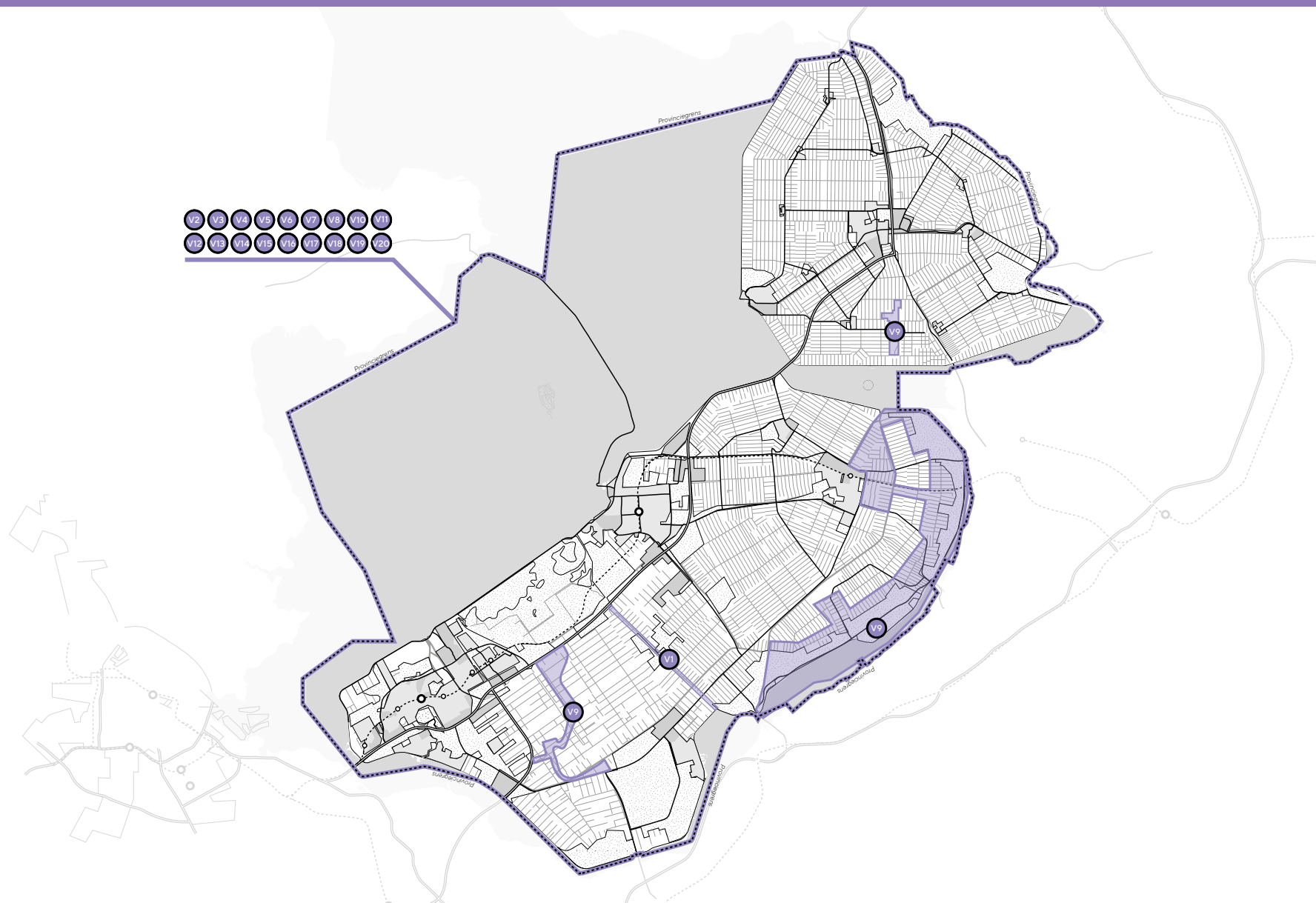
		KT	MT	LT
Inspanningen Landschap & Erfgoed				
V10	Een proces met de gemeenten, het waterschap en natuurbeheerders. Collega's voor het maken van de gezamenlijk atlas (printbare PDF en digitale versie).	●		
V11	(Stroomlijnen met RVI) Samenwerking opzoeken met gemeenten, zodat Het Verhaal van Flevoland ook op lokaal niveau in de Omgevingsvisies een plek krijgt.	●	●	
V12	Inzetten van verschillende specialismen, die de dagelijkse opgaven kunnen oplossen met vormgevende principes, onderwerpend onderzoek en verhalen van Flevolandse binnen andere domeinen, integraal meedenken in toekomstvisies en stimuleren dat het verhaal van Flevoland wordt vertaald en geïnternaliseerd in beleid andere domeinen en projecten.	●	●	●
V13	Er wordt een nadere regel subsidie Erfgoedprogramma opgesteld, en instructieregels ten behoeve van de bescherming van cultureel erfgoed.	●		
V14	Begin maart verschijnt er een tijdschriftspecial over het Erfgoed van Flevoland.	●		
V15	De provincie stimuleert dat het cultureel erfgoed behouden wordt, maar vooral 'zichtbaar' en/ of beleefbaar wordt gemaakt (bij voorkeur samen met inwoners), zoals erfgoed-pop-ups.	●	●	●

		KT	MT	LT
Inspanningen vanuit de Landschapsvisie - koester het polderconcept				
V16	Behoud van waardevolle landschappen (ondergrens bewaken). Duidelijk vanuit de provincie benoemen wat onze waardevolle landschappen zijn (regionale visie landschap en ruimtelijke kwaliteit).	●	●	●
V17	Transities zoals de energietransitie ruimtelijk vormgeven. Het ruimtelijk inpassen van deze ontwikkelingen is van grote invloed op de landschappelijke- en ruimtelijke kwaliteit van Flevoland.	●	●	●
V18	Beleefbaar landschap en natuur. Ontwikkelen van principes, prioritering en bouwstenen voor het beleefbaar maken van het landschap. Het verhaal van het landschap en de natuur presenteren als toegevoegde waarde bij projecten.	●	●	●
V19	Het erfgoed/verhaal/narratief behouden, bekendheid geven, internaliseren en inzetten als inspiratiebron voor komende ontwikkelingen (Erfgoedprogramma & branding).	●	●	●
Inspanningen Branding				
V20	In de endorsementstrategie en het implementatieplan gebiedsbranding Flevoland is de ambitie verder uitgewerkt om 'Het Verhaal van Flevoland' consistent en integraal te kunnen uitdragen.	●	●	●

KAART PROVINCIALE PLANNEN EN PROJECTEN

WERKEN AAN DE ZEVEN STIPPEN

Krachtige Samenleving

Ambitie en doelen

De provincie heeft de ambitie een bijdrage te leveren aan een *Krachtige Samenleving* in Flevoland en een trendbreuk te bewerkstellingen. Ten opzichte van het huidige beeld betekent dat: een hoger opleidingsniveau, minder armoede, betere gezondheid, meer sociale veerkracht, een hogere participatiegraad en een beroepsbevolking die beter past bij de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.

“In 2030 en verder staat Flevoland bekend als een omgeving met uitstekende mogelijkheden voor ontplooiing, ontwikkeling en ontspanning. Het is een aantrekkelijk vestigingsgebied. Het in Flevoland aanwezige talent alsmede de potentie, kracht en ondernemerschap van de samenleving benutten we. Bij nieuwe ontwikkelingen staat de Flevolander centraal. Wij volgen samen met partners de regionale sociale en economische ontwikkelingen op de voet. Dit om gezamenlijk nieuwe opgaven tijdig te signaleren, en om die op een passende wijze te agenderen en te bespreken met de partners. ...”

Ten opzichte van het landelijk gemiddelde zijn Flevolandse minder goed opgeleid, zijn Flevolandse armer en minder actief betrokken bij de omgeving, leven Flevolandse ongezonder, en is de arbeidsparticipatie relatief laag. Dit geldt met name voor het stedelijk gebied; Lelystad en Almere. De dubbele vergrijzing brengt ook vragen met zich mee: Hoe vangen we de krimp op de arbeidsmarkt op? En hoe organiseren we voldoende zorg op maat?

De *Krachtige Samenleving* raakt veel kerntaken van de provincie, maar is een domein dat vooral bij het rijk en lokale overheden is belegd. De provincie kan hierbij faciliteren en versterken vanuit de gedachte dat sociale, economische en fysieke omgeving hand in hand gaan.

WERKEN AAN DE ZEVEN STIPPEN

Krachtige Samenleving

Ambitie en doelen - vervolg

Omdat kennis over het (effectief) versterken van 'sociale veerkracht', gezondheid en (arbeids)participatie nog in ontwikkeling is, hebben we gekozen voor een lerende, ontwerpende aanpak. Dit doen we door maatschappelijke initiatieven te versterken, waarbij we aansluiten op wat er lokaal in gemeenten speelt. We faciliteren de uitwisseling van kennis en vaardigheden en helpen bij het versterken van netwerken. Op die manier krijgen initiatieven toegang tot een Flevoland breed lerend netwerk.

Samen met gemeenten, maatschappelijke partners, onderwijs- en kennisinstellingen ondersteunen we meerjarige en coalitieperiodes overstijgende initiatieven waarvan we verwachten dat deze duurzaam effect hebben op het overbruggen van gezondheids- en participatieverschillen in Flevoland. En waarvan we verwachten dat de investering een resultaat oplevert dat breder toepasbaar is. Daarbij sluiten we aan op de beweging die in het sociaal domein op gang is gebracht (de transformatie) en hebben we als 'middenbestuur' een duidelijk beeld van onze toegevoegde waarde.

WERKEN AAN DE ZEVEN STIPPEN

Krachtige Samenleving

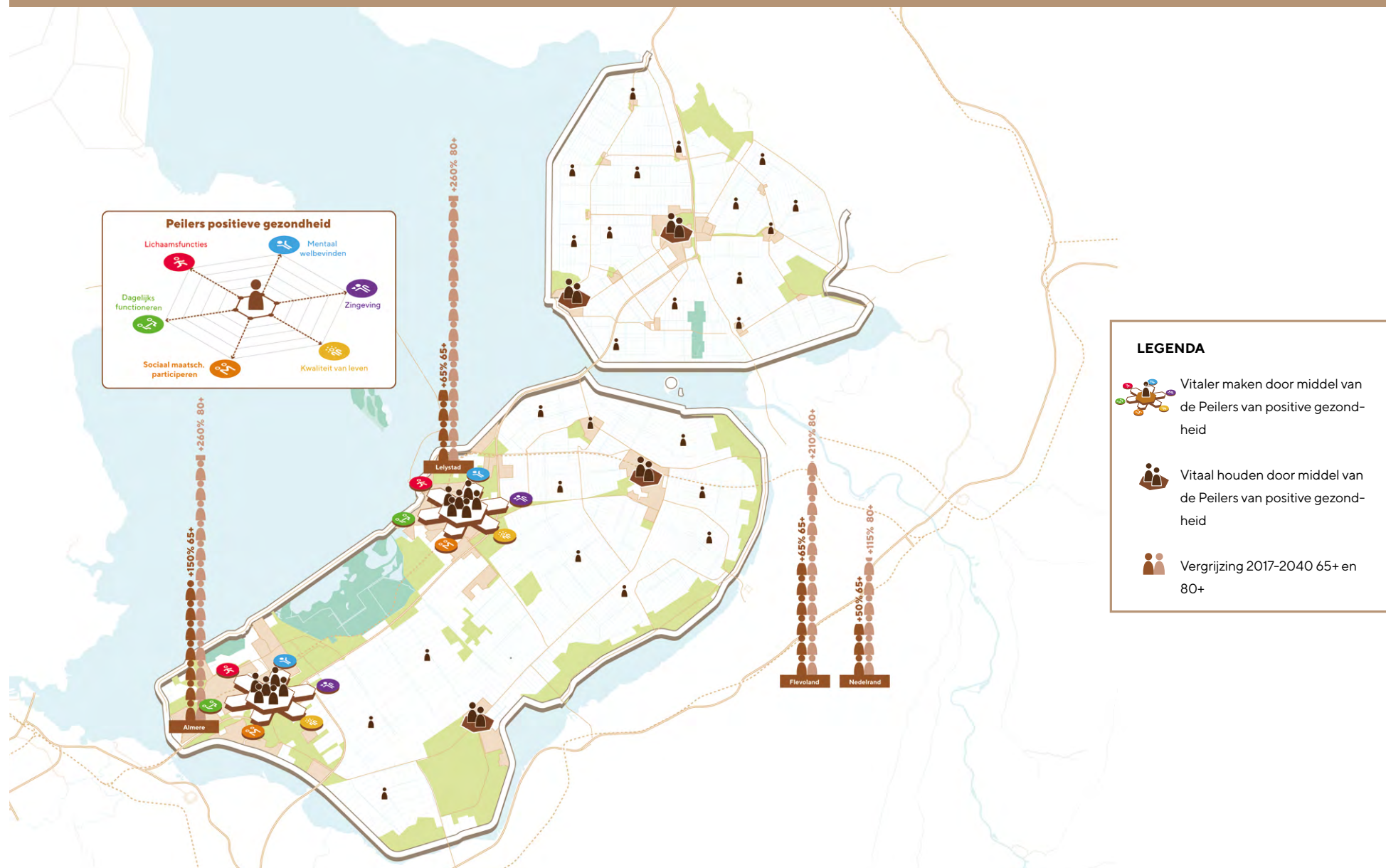
Beoogde resultaten

1. Gezonde en veerkrachtige Flevolandse
Mede met oog op de vergrijzing: langer fit en gezond blijven, en daarmee langer zelfredzaam. Maar ook: 'jong geleerd, oud gedaan'. Gebaseerd op het concept Positieve Gezondheid van Machteld Huber: gezondheid als het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren (fysiek welzijn, gezond eten, meedoen, leefomgeving, etc.)
2. Vitaal platteland en gezonde leefomgeving
In samenhang kansen signaleren en innovatieve initiatieven ontwikkelen en ondersteunen. Krachtige Samenleving als kernopgave wordt meegenomen in relevante beleidsterreinen en programma's.
Gebaseerd op het model Positieve Gezondheid en Leefomgeving (Louis Bolk Instituut).
3. Een toekomstbestendig zorglandschap
Toenemende vergrijzing, tekorten op de arbeidsmarkt en concentratiebeleid zorgverzekeraars vragen om een nieuwe benadering. We willen toewerken naar een zorglandschap dat past bij de behoeften en mogelijkheden van Flevoland in 2030 en daarna. Bereikbaar en betaalbaar.
4. Een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt
Hierbij sluit *Krachtige Samenleving* aan bij het economisch programma; Human Capital Agenda en aanpak Win4all.
Met het oog op toenemende vergrijzing en krapte op de arbeidsmarkt in de sector gezondheid - zorg - welzijn ligt hier in eerste instantie de focus op. Resultaat: een goede balans tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt gezondheid - zorg - welzijn. Onderwijs en werkgevers werken samen bij de ontwikkeling van nieuwe profielen en aantrekkelijkheid van 'het vak'.

KRACHTIGE SAMENLEVING

KOERSKAART

PROVINCIALE PLANNEN EN PROJECTEN

		x ≤ 2020	2021-2025	x ≥ 2026
K1	Amsterdam Lelystad Airport: - We dragen actief bij aan onderwijsinspanningen dat toekomstige werknemers opleidt in de gewenste technische kwalificaties.	●	●	●
K2	Almere 2.0: Vanuit het Fonds Verstedelijking Almere werken we aan: Flevocampus, vorming van een wetenschappelijke praktijkplaats en Internationaal Onderwijs (uitbreiding van het aanbod aan internationaal onderwijs; Deltaplan).	●	●	●
K3	Floraide Werkt!: Floriade Werkt! stimuleert met een Innovatiepaviljoen, een subsidieregeling en innovatiewedstrijden.	●	●	
K4	Nieuwe Natuur: We helpen de projecteigenaren bij het concretiseren en realiseren van de gehonoreerde projecten Nieuwe Natuur om te zorgen dat er voldoende natuur beschikbaar en bereikbaar is om te recreëren en te onthaasten.	●	●	●
K5	POP3: LEADER hanteert een zogenaamde 'bottom-up' benadering: er wordt gezocht naar initiatieven die ontstaan vanuit de plattelandssamenleving zelf, die gericht zijn op het bevorderen van de samenwerking en leefbaarheid op het platteland.	●	●	

		x ≤ 2020	2021-2025	x ≥ 2026
K6	Fondsleefbaarheid landelijk Gebied.	●		
K7	Human Capital Agenda.	●		
K8	Cultuureducatie: de uitvoering van cultuureductie is belegd bij FLECK en CAF. Er is een lesprogramma 'de culturele haven' ontwikkeld voor kinderen in het basisonderwijs. In 2018 wordt een programma voor middelbaar onderwijs ontwikkeld. Voor cultuuredacutie Cultuureducatie, Voor de podiumkunsten bestaat een subsidieregeling.	●	●	
K9	Sport: uitvoering aan vastgesteld sportbeleid waarbij is gekozen voor twee kernsporten (triathlon en watersport). De uitvoering en overige ondersteuning binnen het sportdomein is belegd bij Sport Service Flevoland.	●	●	
K10	Regenboogprovincie / het goede voorbeeld.	●	●	
K11	Programma DuurzaamDoor.	●	●	
K12	Subsidierelatie met IVN en NMF.	●	●	
K13	Lelystad Next Level: Sociaal sterk.	●	●	

PROVINCIALE PLANNEN EN PROJECTEN

	x ≤ 2020	2021-2025	x ≥ 2026
K14 Aanvraag Regiodeal Maritiem Cluster en MITC.	●	●	
K15 Gezonde en veerkrachtige Flevoland			
Beweging gezond en veerkrachtig Flevoland in gang zetten.	●	●	
Gesprek over de toekomst van de Flevolander (31 januari 2019).	●		
Samen met gemeenten integrale aanpak positieve gezondheid en leefomgeving ontwikkelen.	●	●	
Inzet van jaarplan CMO meer focussen op het concept positieve gezondheid.	●	●	
Aanhaken bij sportnota (beweegvriendelijke omgeving/ openbare ruimte).	●	●	
Aansluiten bij het nationaal preventie-akkoord en GGD-beleid 'Publieke gezondheid borgen'.	●	●	

	x ≤ 2020	2021-2025	x ≥ 2026
Stimuleren onderzoek, experimenten en initiatieven die (positieve) gezondheid bevorderen (In 2019 start pilotproject 'Preventie remmende intergenerationele overdracht').	●	●	
K16 Vitaal platteland en gezonde leefomgeving			
Op basis van de evaluatie agenda vitaal platteland en fonds leefbaarheid kijken we naar de invulling voor de komende collegeperiode en de middellange termijn. Uitgangspunt is concept positieve gezondheid en een goede aansluiting bij Europese fondsen, zoals Leader.	●	●	
Met behulp van het model Positieve Gezondheid en Leefbaarheid brengen we de samenhang met andere terreinen in kaart (intern en extern). Voorbeelden: natuur en milieu (groene schoolpleinen, jong leren eten, natuureducatie), herijkte sportbeleid, Cultuurprofiel Flevoland (cultuur voor iedereen).	●	●	
K17 Een toekomstbestendig zorglandschap			
Actieve lobby richting Den Haag en overleg met VWS.	●	●	

PROVINCIALE PLANNEN EN PROJECTEN

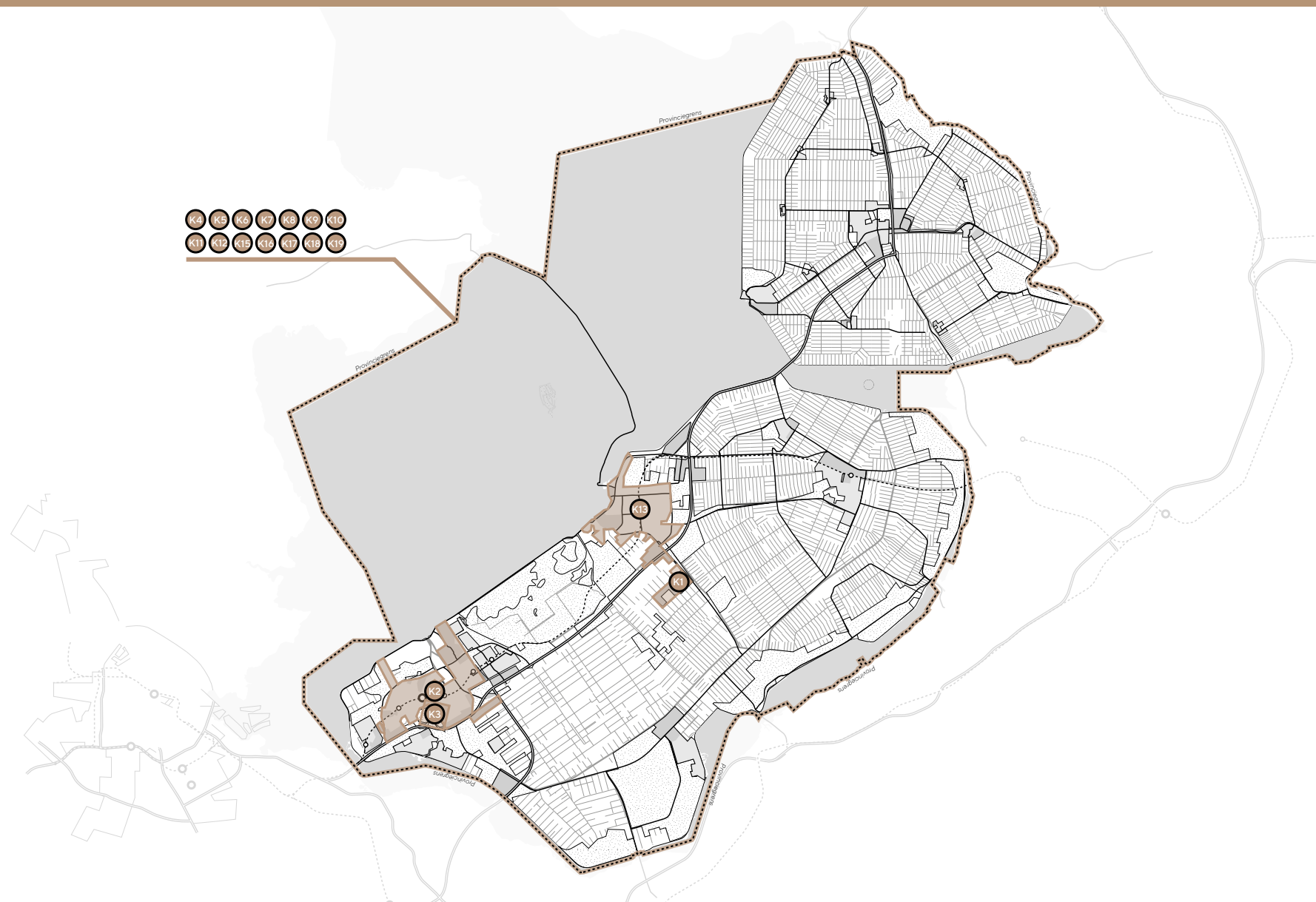
	x ≤ 2020	2021-2025	x ≥ 2026
Onderzoek naar ontwikkeling van de zorgvraag en het aanbod in Flevoland.	●	●	
Bijdrage leveren aan opstellen regiovisie Zorg in Flevoland.	●	●	
Stimuleren pilots en innovatieve ideeën 'zorg in de eigen omgeving'.	●	●	
K18 Een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt			
Najaar 2018 is Pilotproject Academisch Verpleeg(t)huiszorg gestart met de voorbereidingen. Provincie heeft hiervoor een aanjaag-subsidie gegeven. Door te investeren in betere, cliëntgerichte zorg én de mensen die in de zorg werken, samen met hbo en mbo, investeren we in mensen die werken in de zorg én in de vakopleiding. Daardoor wordt werken in de zorg aantrekkelijker en hopen we dat meer mensen in de zorgsector gaan werken.	●	●	
In 2019 onderzoeken of de zorgsector kan aansluiten bij de aanpak Win4all.	●	●	
Inzet van CMO/ netwerk Zowelwerk verder focussen en ontwikkelen.	●	●	

	x ≤ 2020	2021-2025	x ≥ 2026
K19 Overige inspanningen			
Uitbouwen van netwerk van de provincie (ambtelijk en bestuurlijk) door A) aan te sluiten bij bestaande netwerken zoals regiodagen/ bestuurlijk overleg sociaal domein, GGD/ gezondheid, CMO/ Zowelwerk, en B) platform te bieden en samen met partners themabijeenkomsten en congressen te organiseren of aan te sluiten bij (informele ontmoetingen).	●	●	
Uitwerken hoe stimulering van kennisdeling, facilitering/ ondersteuning bij nieuwe initiatieven - aanvullend op wat er al is - kan worden vormgegeven.	●	●	

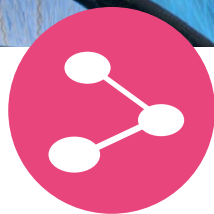

KRACHTIGE SAMENLEVING

KAART PROVINCIALE PLANNEN EN PROJECTEN

WERKEN AAN DE ZEVEN STIPPEN

Regionale Kracht

Ambitie en doelen

Binnen de regionale netwerken biedt Flevoland authentieke krachten die een grote aantrekkingskracht hebben en bijdragen aan de versterking van de netwerken.

“In 2030 en verder heeft Flevoland een aantal voorzieningen dat op bovenregionaal niveau van een excellente kwaliteit is. Voorzieningen met een aantrekkingskracht en een reputatie die over de provinciegrenzen heen gaan.”

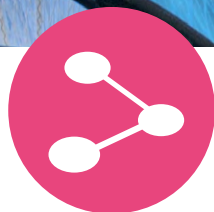
De opgave *Regionale Kracht* tilt de authentieke Flevolandse krachten naar een hoger niveau. Deze krachten worden ontwikkelmagneten die ervoor zorgen dat de bijdrage en positie van Flevoland in de omliggende stedelijke netwerken wordt versterkt. Zo kunnen we inspelen op de behoeften van inwoners, bedrijven, organisaties en overheden in de *daily urban systems* waarvan Flevoland deel uitmaakt.

De opgave *Regionale Kracht* heeft op programmaniveau als generiek doel het versterken van de economische structuur van Flevoland. Daarmee ontstaat een grotere concurrentie-

kracht van de stedelijke regio's en als gevolg ook die van Nederland. Een versterking van de economische structuur leidt tot een versterking van de economische vestigingsplaatsfactoren en het aanbod van woon- en vrije tijdsmilieus in het stedelijke netwerk en Flevoland.

De provincie biedt voor Flevoland en de omliggende provincies ruimte en mogelijkheden op het gebied van onder andere de economie, recreatie, natuur en woonmilieus. De inzet door de provincie met haar gebiedspartners op strategische dossiers, bijvoorbeeld Amsterdam Lelystad Airport, Flevokust, Lelystad Airport Business Park, Mobiliteit en Infrastructuur Test Centrum, Maritieme cluster en Almere 2.0 inclusief de ecologische schaa sprong van het Markermeer draagt bij aan het benutten van de specifieke mogelijkheden van onze regio. Dit geldt ook voor het Nationaal Park Nieuwland en het met inwoners en maatschappelijke organisaties versterken van de natuur in Flevoland. We gebruiken en versterken daarmee de regionale kracht van Flevoland.

WERKEN AAN DE ZEVEN STIPPEN

Regionale
Kracht

Beoogde resultaten

Regionale Kracht streeft naar:

- Het tot stand brengen van strategische agendering en programmering met partners per authentieke kracht
- Periodieke netwerkrapportages
- Netwerkstrategie gericht op het versterken van de positie van Flevoland in de omliggende stedelijke netwerken.

Voor Excellente woonmilieus Almere en Lelystad:

- Strategische agenda's voor Lelystad en Almere:
- Lelystad Next level agenda
- Samenwerkingsagenda Almere met bouwstenen voor RRAAM en FVA
- Provinciale programmering om samenwerkingsagenda uit te voeren

Voor Logistiek knooppunt Lelystad:

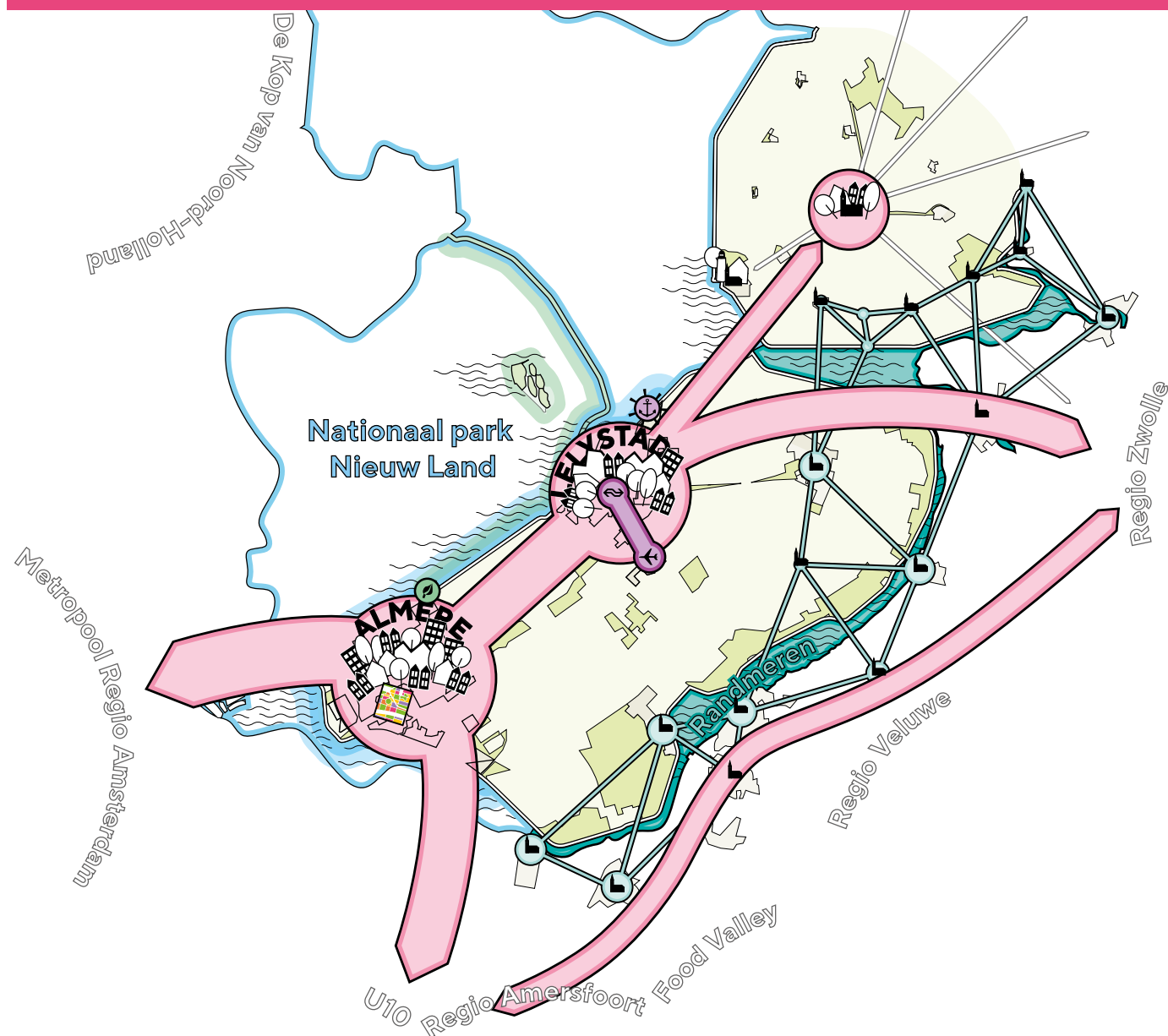
- Toekomstbeeld (propositie) gezamenlijk met partners: beoogde lange termijn positionering en profilering van economisch knooppunt Lelystad als magneet binnen het stedelijk netwerk.
- Gezamenlijk programma (strategie en organisatie) voor het in de markt zetten en actueel houden van de propositie.

Voor het Blauwgroen waterrijk:

- Toekomstperspectief Blauw-groen Waterrijk
- Gebiedsprogramma's
- Netwerk van ondernemers en overheden

KOERSKAART

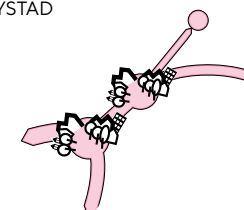
BLAUWGROEN WATERRIJK

LOGISTIEK KNOOPPUNT LELYSTAD

EXCELLENT WONEN ALMERE EN LELYSTAD

PROVINCIALE PLANNEN EN PROJECTEN

		KT	MT	LT
Blauwgroen waterrijk				
A1	Ontwikkelen gezamenlijk toekomstperspectief en uitvoeringsagenda (LT).	●	●	●
A2	Gebiedsfoto: beeld van opgave, urgentie en ontwikkelkansen.	●		
A3	Afspraken met partners over lange termijn ontwikkelagenda, programmering en uitvoering.	●		
A4	Netwerkontwikkeling (verbinden).	●		
A5	Economische structuurversterking Noordelijk Flevoland (Parel van Flevoland = Urk, Werelderfgoed Schokland, Waterloopbos).	●	●	
A6	Verbeteren bereikbaarheid Oostrand Dronten, samen met de gemeente Dronten.	●	●	
A7	8ste landschapskunstwerk.	●		
A8	Nieuwe Natuur.	●	●	
A9	Natuurbeheer: behouden van de natuurwaarden en beleefbaarheid. Op grond van het natuurfact is de provincie mede verantwoordelijk voor de inrichting van het Natuur Netwerk Nederland. Tevens gelden uitvoeringsopgaven in de natura 2000 gebieden waaronder Oostvaardersplassen. Op grond van de wet natuurbescherming is de provincie verantwoordelijk voor het in stand houden van (bedreigde) soorten.	●	●	●
A10	Beleidsplan Recreatie & Toerisme uitvoeren: Ter uitvoering van de beleidsnota Recreatie & Toerisme is in 2018 een uitvoeringsagenda opgesteld. Hieraan gekoppeld is een subsidie/stimuleringsregeling vastgesteld.	●		

		KT	MT	LT
Logistiek knooppunt Lelystad				
B1	Ontwikkelen van een regionale ruimtelijk-economische knooppuntstrategie (locatie Lelystad Airport/Businesspark en Flevokust Haven).	●	●	●
B2	Regionaal platformontwikkeling.	●	●	●
B3	Amsterdam Lelystad Airport (ALA) (luchthavenontwikkeling).	●	●	●
B4	Via Ontwikkelingsmaatschappij Airport Lelystad Almere (OMALA) stimuleren we het bedrijfsleven zich te vestigen op Lelystad Airport Businesspark (LAB) en gaan we samen met de partners Almere en Lelystad na of en zo ja met welke middelen de oorspronkelijk gedachte fase II (m.n. RvB grond) ook in ontwikkeling gebracht kan worden.	●	●	●
B5	We stimuleren en faciliteren kennisontwikkeling en innovatie op en rond de luchthaven met betrekking tot de omgeving en luchtvaart -en luchthavensystemen (via aanvullende middelen in het luchthavenfonds) i.s.m. NLR, TU Delft, Min lenW, LA, gemeente. We stimuleren de realisatie van een Airport Campus.	●	●	
B6	Smart Mobility LAB.	●	●	
B7	Bereikbaarheid luchthaven (Airportshuttle, Wegontsluiting: verbindingsweg, ontsluitingsweg, A6 aansluiting Lelystad Zuid, verbreding A6).			
B8	Economisch programma (provinciebreed): - Opzetten regionale ontwikkelingsmaatschappij (ROM): businessontwikkeling en financiering, internationalisering, branding - Win4all. - Human Capital Agenda.	●	●	

PROVINCIALE PLANNEN EN PROJECTEN

		KT	MT	LT
B9	Flevokust-Haven: Via de doorontwikkeling van Flevokust Haven als integrale gebiedsontwikkeling versterken we de ruimtelijke-economische structuur, de logistieke knooppunten schakelfunctie van Lelystad aan de oostrand van de MRA en het vestigingsklimaat van de wijdere regio.	●	●	
B10	Maritieme strategie: met het Rijk en met regiopartijen werken we een gezamenlijke strategische agenda uit om de economische en maatschappelijke spin-off van de maritieme sector te verbreden en te verbinden aan andere domeinen (Generiek, doorlopend). Specifiek het Maritiem Cluster Urk versterken in de breedte om de economische structuur en de brede welvaart van Noordelijk Flevoland te versterken.	●	●	●
Excellent wonen Almere en Lelystad				
C1	Nationaal Park Nieuwland incl. Markerwadden: werken aan masterplan.	●		
C2	Markermeer-IJmeer:			
	• Onderzoek mogelijkheden ecologische verbinding tussen Markermeer en Lepelaarplassen/Oostvaardersplassen (Project Oostvaardersoever), waarbij we kansen voor de koppeling met andere regionale doelen meenemen. (KT, MT).	●	●	
	• Bijdragen aan planvorming Marker Wadden fase II na 2019 via procesgeld en middelen jaren '20 een bijdrage aan de realisatiekosten (MT, LT).		●	●

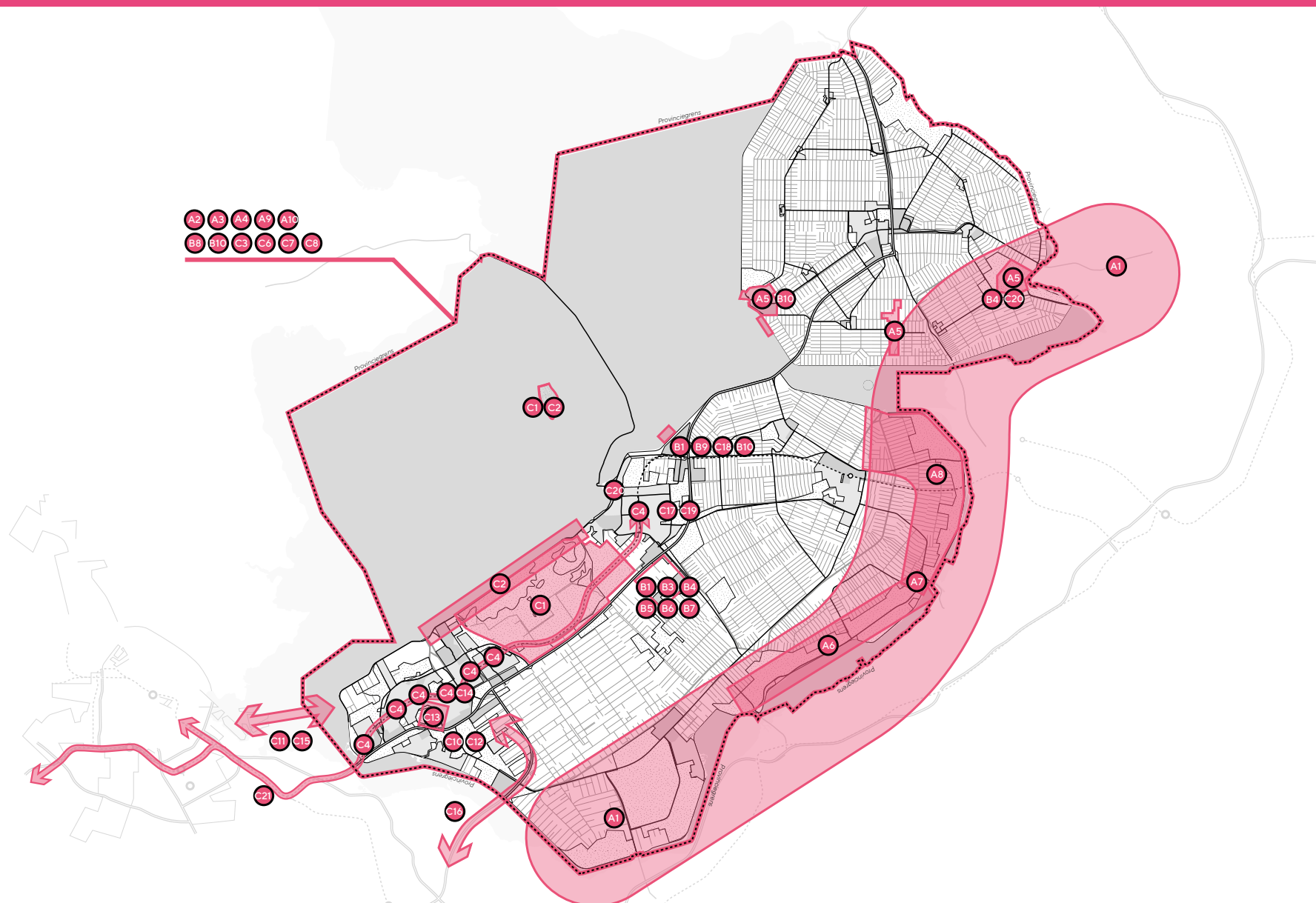
		KT	MT	LT
C3	Natuurbeheer: behouden van de natuurwaarden en beleefbaarheid. Op grond van het natuurpact is de provincie mede verantwoordelijk voor de inrichting van het Natuur Netwerk Nederland. Tevens gelden uitvoeringsopgaven in de natura 2000 gebieden waaronder Oostvaardersplassen. Op grond van de wet natuurbescherming is de provincie verantwoordelijk voor het in stand houden van (bedreigde) soorten.	●	●	●
C4	Knooppuntontwikkeling as Lelystad-Schiphol (OV-knooppunten).	●	●	
C5	Oostelijke corridor Zwolle (Weginfrastructuur N23/Roggebotsluis).	●	●	
C6	Fiets(paden)netwerk: We stellen samen met de gemeenten een plan van aanpak op voor het verbeteren van zwakke schakels.	●	●	
C7	Economisch programma:			
	• Opzetten regionale ontwikkelingsmaatschappij (ROM): businessontwikkeling en financiering, internationalisering, branding.	●	●	
	• Win4all.	●		
	• Human Capital Agenda.	●	●	
C8	Beleidsplan Recreatie & Toerisme uitvoeren: ter uitvoering van de beleidsnota Recreatie & Toerisme is in 2018 een uitvoeringsagenda opgesteld. Hieraan gekoppeld is een subsidie/stimuleringsregeling vastgesteld.	●		

PROVINCIALE PLANNEN EN PROJECTEN

		KT	MT	LT
C9	Uitvoeren cultuurnota: In de cultuurnota wordt langs vier lijnen gewerkt rond archeologie en erfgoed, podiumkunsten, amateurkunst, bibliotheken en cultuureducatie. Binnen de provincie wordt een cultureel profiel opgesteld in samenwerking met alle stakeholders. Het cultuurprofiel wordt opgesteld voor Flevoland zelf, er wordt ook bijgedragen aan het cultuurprofiel dat in MRA verband wordt opgesteld.	●		
C10	Strategische samenwerkingsagenda Almere.	●		
C11	IJmeerverbinding 2026+.			●
C12	Almere 2.0: Fonds Verstedelijking Almere (FVA).	●	●	●
C13	Floriade Werkt!	●	●	
C14	Aanpak station en stationsomgeving Almere Centrum.	●	●	
C15	Waterpark IJmeer.	●	●	
C16	Stichtse Lijn/corridor (versterking spoorvervoer Lelystad-Utrecht).	●	●	
C17	Lelystad Next Level: Lelystad ontwikkelt zich tot een duurzame en aantrekkelijke stad in de stedelijke netwerken waarvan zij deel uitmaakt.	●	●	
C18	Strategische agenda Lelystad Next Level.	●		
C19	Rijksvastgoed Lelystad (We onderzoeken op welke wijze nieuwe impulsen voor Lelystad kunnen worden gerealiseerd. Hierbij wordt gedacht aan: 1) een betere verhouding tussen vraag en aanbod op de Lelystadse kantorenmarkt; 2) oplossingen voor het overig vastgoed, zoals winkels en woningen; 3) nagaan in hoeverre het Rijk bereid is om inzet te plegen op grote dossiers als tegemoetkoming).	●		
C20	Marknesse MITC.	●	●	
C21	OV-Saal.	●	●	●

KAART PROVINCIALE PLANNEN EN PROJECTEN

WERKEN AAN DE ZEVEN STIPPEN

Landbouw: Meerdere Smaken

Ambitie en doelen

Flevoland heeft een agrarische sector van wereldformaat.

‘In 2030 en verder staat Flevoland bekend om het aanpassingsvermogen van de agrofoodketen. De beste garantie om blijvend een speler van wereldformaat te zijn, is een agrofoodketen met diversiteit en het vermogen om zich voortdurend te verbeteren. In Flevoland vinden nieuwe ontwikkelingen, bedrijfsvormen, technieken en kennis de weg naar de praktijk.’

Dit laten we in 2022 op de Floriade aan de wereld zien. Flevolandse agrarische bedrijven zijn het praktijklaboratorium. Hier brengen we innovaties in praktijk. We maken geen verschil in de soort vernieuwing. Het is een vanzelfsprekend vervolg op de oorsprong van ’s werelds beste landbouwgebied. We werken aanvullend op andere agrarische hotspots in de omliggende regio's. In Flevoland doen ontwikkelaars en agrarische ondernemers het samen. Door te doen, leren we en wat we leren dragen we uit: binnen en buiten Flevoland.

Daarbij zorgen we met de agrofoodketen en de mede-overheden voor optimale condities voor de landbouw: een vruchtbare bodem, schoon water, een gezond ecosysteem en een goede infrastructuur. Alleen daarmee kan de agrosector ook in de toekomst floreren.

WERKEN AAN DE ZEVEN STIPPEN

Landbouw: Meerdere Smaken

Beoogde resultaten

Met de opgave *Landbouw: Meerder Smaken* streeft de provincie naar snellere doorstroom van kennis naar praktijk en vice versa. We willen een grotere diversiteit aan bedrijfsstijlen en verdienmodellen. Sluiting van kringlopen van veld tot bord. Sterkere samenwerking binnen de agrofoodketen en binnen vergelijkbare bedrijfsstijlen (smaken). Gezondere bodem, schoner water, vooruitgang biodiversiteit. En een landschap geschikt voor lange termijn voedselproductie.

Concreet brengen we in de aankomende periode het volgende:

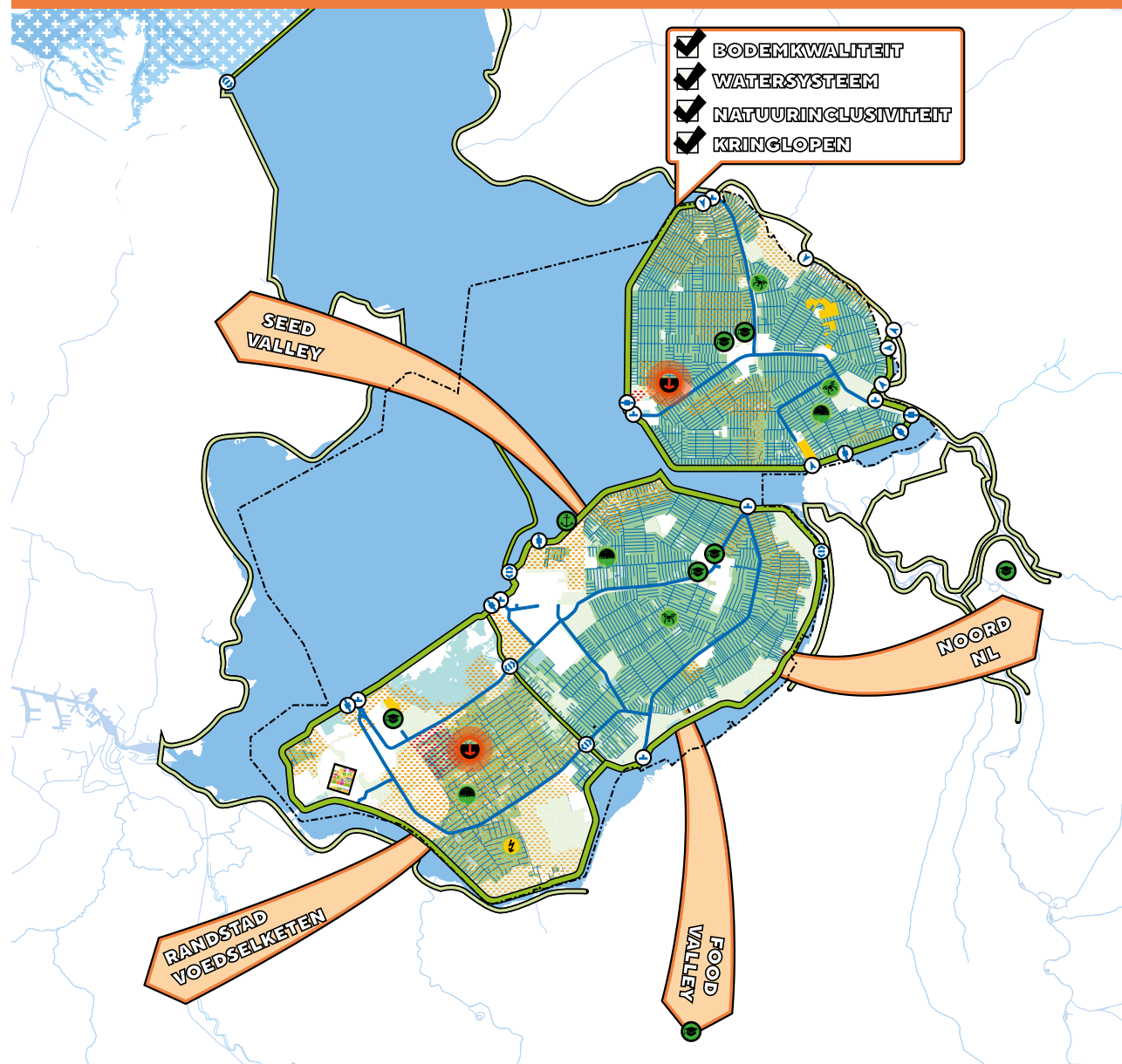
- Agro-innovatiemotor, bestaand uit: Agro Expert Raad, Platforms waar netwerken rondom een nieuwe 'smaak' kennis en ervaringen uitwisselen en waar nieuwe ideeën kunnen ontstaan, Proeftuinen waar in de praktijk ervaring wordt opgedaan met 'nieuwe smaken' van landbouw.
- Actuele kennisagenda voor de thema's Voedselkwaliteit, Precisie-landbouw en Smart Farming, Kringloop & Ketens, Natuur en landbouw en voor optimale condities.

- Kennis delen binnen de agrofoodketen: kennisnetwerk Bodem en Water +.
- Transparant afwegingskader voor (mede)financiering en faciliteren van initiatieven door Provincie Flevoland.
- Human capital agenda voor de agrofoodketen in Flevoland.
- Overzicht beschikbare fondsen en regelingen voor uitvoering proeftuinen.

LANDBOUW: MEERDERE SMAKEN

KOERSKAART

LEGENDA

Voorwaarden

■ Zoetwater

■ Zoutwater

■ Dijk

⊕ Gemaal

⊕ Inlaat

⊕ Hevel

⊕ Sluis

— Sloot / Tocht

— Kanaal

Bodemdaling 2011-2100

0.2m - 0.5m

0.5m - 1.25m

1,25m ->

⊕ Ernstige bodemdaling

■ Akkerbouw/landbouwgrond

■ Glastuinbouw

⊕ Landbouw gerelateerd onderwijs

⊕ Initiatief natuurinclusief

⊕ Initiatief drone

⊕ Initiatief energie

LANDBOUW: MEERDERE SMAKEN

PROVINCIALE PLANNEN EN PROJECTEN

		KT	MT	LT
L1	Noordelijk Flevoland: Innovatie in de agrofoodsector o.m. via subsidiering masterplan Agrofoodcluster.	●		
L2	Amsterdam Lelystad Airport: We faciliteren Stichting De Lelystadse Boer: een initiatief om het agrarisch gebied rondom de luchthaven te profileren en te ontwikkelen als de 'groentetuin van Nederland'.	●		
L3	Almere 2.0: Vanuit het Fonds Verstedelijking Almere werken we aan: - Flevocampus. - In Almere Centrum Weerwater is ruimte en gelegenheid voor zo'n academische leer- en werkomgeving, gericht op Feeding the City. - Kennisstad Almere: Inrichting van een lectoraat Growing Green Cities en een leerstoel. - Oosterwold: stadslandbouw.	●	●	●
L4	Nieuwe Natuur: We werken aan de projecten: - G38 en Swifterpark: Boerenbedrijven in combinatie met beleefbare, toegankelijke natuur. - Voedselbossen (onderdeel Eemvallei-Zuid): Aanleggen van toegankelijk en beleefbaar voedselbos. - Pioniernatuur, Vliervelden (onderdeel Eemvallei-Zuid), Noorderwold, Oostkant Dronten: Projectideeën waarin de scheidslijn tussen natuur en landbouw wordt gezocht.	●	●	
L5	Plattelands Ontwikkelingsprogramma 3: In overleg met de gebiedspartijen stellen wij subsidiegelden beschikbaar en beoordelen wij aanvragen voor verbetering van bodem- en waterkwaliteit en verduurzaming van de Flevolandse landbouw.	●	●	
L6	Kansen voor West II: We subsidiëren o.m. de projecten: - Duurzame aardappelbewaring onder water. - Productielijn voor grootschalige groei en stress Haematococcus pluvialis. - Led it be fresh: verticaal teelten gebruikmakend van LED.	●	●	
L7	Interreg V: De provincie is trekker (leadpartner) van FoodChains4Europe.	●	●	

		KT	MT	LT
L8	Nationale Omgevingsvisie Regio van de Toekomst: ruimtelijke impact van opgave LMS: Actualisatie / verbetering omgevingsbeleid op basis van bevindingen NOVI Regio van de Toekomst.		●	●
L9	Actieplan Bodem en Water, met onderzoek naar verbreding met biodiversiteit en kringloop: Kennisfaciliteit landbouw, bodem en water.	●	●	
L10	Vitaal platteland: Verduurzaming agrofoodsector. Evaluatie agenda Vitaal Platteland.	●		
L11	Project Digitale ontsluiting: Digitale infrastructuur essentieel voor ontwikkeling agrofoodsector.		●	
L12	Agrarisch natuurbeheer: natuurinclusief een van de kansrijke smaken landbouw + versterking basisconditie biodiversiteit, bodem en water.	●	●	
L13	Proof of Concept fonds, voucherregeling, human capital, ROM uitvoering: agrofood belangrijke economische sector: Ontwikkelen Human Capital agenda i.s.m. onderwijsinstellingen.	●	●	
L14	Branding: Flevoland staat wereldwijd bekend als proeftuin voor toplandbouw. De Flevolandse producten zijn bekend om hun goede kwaliteit.		●	●
L15	Platform energieneutrale landbouw: een smaak vernieuwende landbouw verder brengen. Klimaattransitie in de landbouw verwezenlijken.		●	
L16	ABW: gebiedsproject Noordoostpolder.	●	●	
L17	Noordelijk Flevoland: ondersteuning Agrofoodcluster + landbouwontwikkeling.	●		
L18	Flevokust: agrofoodhub.	●	●	●

LANDBOUW: MEERDERE SMAKEN

PROVINCIALE PLANNEN EN PROJECTEN

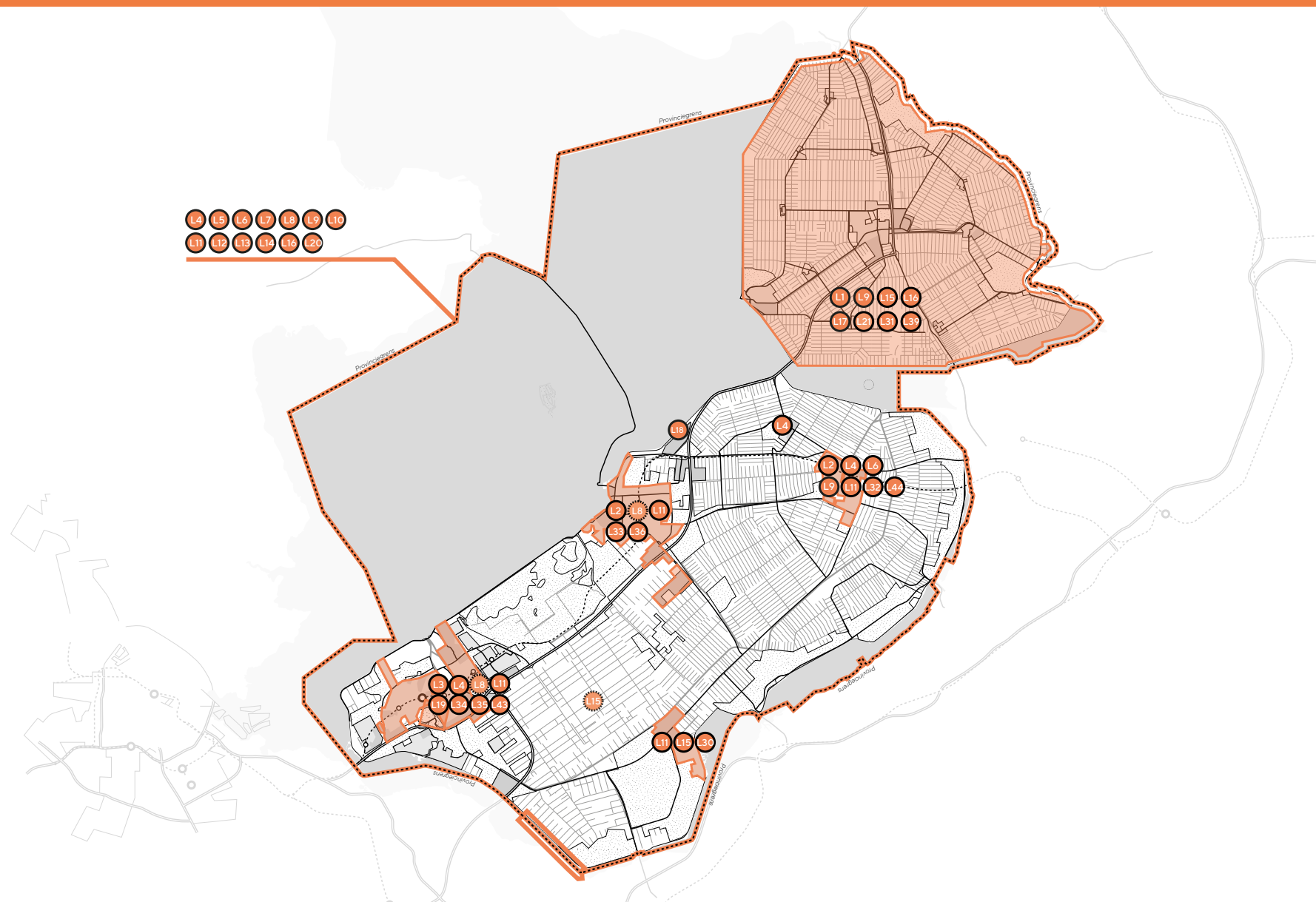
		KT	MT	LT
L19	Floriade: economie maken met vooruitzicht op Floriade, en uitvoering programma Floriade Werkt!	●	●	
L20	Stuurgroep agrarisch grondgebruik: onderzoek landbouwkundige structuur.	●	●	
L21	Stuurgroep bodemdaling.	●	●	●
L22	Ontwikkelen (structureel) afwegingskader voor (mede) financiering en faciliteren van initiatieven.	●	●	●
L23	Onderzoek financieringsbehoefte en -mogelijkheden voor toepassen nieuwe technieken agrarische sector + omschakeling naar duurzame bedrijfsvoering. Onderzoek financieringsbehoefte en -mogelijkheden voor toepassen nieuwe technieken agrarische sector + omschakeling naar duurzame bedrijfsvoering.	●	●	
L24	Opstellen en beheren kennisagenda.	●	●	
L25	Oprichten en faciliteren Agro Expert Raad.	●	●	●
L26	Faciliteren van vier platforms: Voedselkwaliteit, Precisie-landbouw en Smart Farming, Kringloop & Ketens, Natuur en landbouw.	●	●	
L27	Platform Natuurinclusief.	●	●	
L28	Platform Smart Farming.	●	●	
L29	Faciliteren proeftuinen rondom de thema's Voedselkwaliteit, Precisie-landbouw en Smart Farming, Kringloop & Ketens, Natuur en landbouw.	●	●	
L30	Proeftuin Elektro Farming.	●	●	
L31	Droneslandbouw Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum.	●	●	

		KT	MT	LT
L32	Droneslandbouw AERES Hogeschool.	●	●	
L33	Agro Forestry Proeftuin, Agro-Ecologie en Technologie.	●	●	●
L34	Agro Forestry Eemvalley.	●	●	
L35	Strokenteelt ERF BV.	●	●	
L36	Strokenteelt FAC.	●	●	
L37	Verkenning natuurinclusief FAC.	●	●	
L38	Verkenning natuurinclusief Louis Bolk.	●		
L39	Lasting Fields.	●	●	
L40	Nationale Proeftuin Precisie-Landbouw.	●		
L41	Smart Farming 4 Noord Nederland.	●	●	
L42	Proeftuin Plantaardige Eiwitten.	●	●	
L43	Stadslandbouw Almere.	●		
L44	Proeftuin hybride aardappelveredeling.	●	●	

LANDBOUW: MEERDERE SMAKEN

KAART PROVINCIALE PLANNEN EN PROJECTEN

WERKEN AAN DE ZEVEN STIPPEN

Duurzame Energie

Ambitie en doelen

In 2030 en verder staat Flevoland bekend als de provincie die draait op duurzame energie. We hebben de energietransitie slagvaardig aangepakt. We gebruiken zo min mogelijk energie en wekken zelf of in de omgeving duurzame energie op. In Flevoland zijn hoofdzakelijk energieneutrale en energie producerende woningen en bedrijven. En we zijn op weg om in 2050 geen fossiel gas meer in de Flevolandse huizen en bedrijven te gebruiken. Al doende zijn er duizenden nieuwe banen ontstaan en zijn we bekend geworden om onze energiekennis.

Daarnaast is Flevoland een regio waarvoor een RES opgesteld gaat worden, een regionale energiestrategie waarin we als regio onze regionale bijdrage aan de nationale opgave inzichtelijk maken tot 2030 met een doorkijk naar 2050. De RES is onderdeel van het Klimaatakkoord waarin wordt gewerkt naar 49% CO2 reductie in 2030 en 95% CO2 reductie in 2050. De RES gaat primair over de klimaattafels Elektriciteit en Gebouwde omgeving. De andere tafels van het Klimaatakkoord zijn Mobiliteit, Industrie en Landbouw & Landgebruik. Aan deze tafels zitten vertegenwoordigers van de hele sector. Zij hebben samen maatregelen ontwikkeld die moeten leiden tot de beoogde reductie.

- Het opstellen van een Regionale Energiestrategie (RES) voor hoe Flevoland als regio haar bijdrage aan de nationale opgave gaat realiseren
- Het vergroten van duurzame energieproductie (en ruimte daarvoor) door het stimuleren van:
 - windenergie (1390,5 Mw wind 2020)
 - zonenergie in het landelijk gebied (1000 ha zon op land, ca 1000 Mw)
 - geothermie pilots(nu voor Luttelgeest, Almere en Lelystad)
- Bevorderen van de bewustwording van de Flevolander van nut en noodzaak van energietransitie
- Het economisch voordeel voor Flevolandse benutten en lasten evenwichtige te verdelen door:
 - banengroei
 - voordeel via wind en zon (participatie)
- Geen gebruik meer van fossiel gas (gemeentelijke warmteplannen in 2021)
- Het inrichten van een energie-neutrale provinciale organisatie via het deelprogramma het Goede Voorbeeld

WERKEN AAN DE ZEVEN STIPPEN

Duurzame Energie

Beoogde resultaten

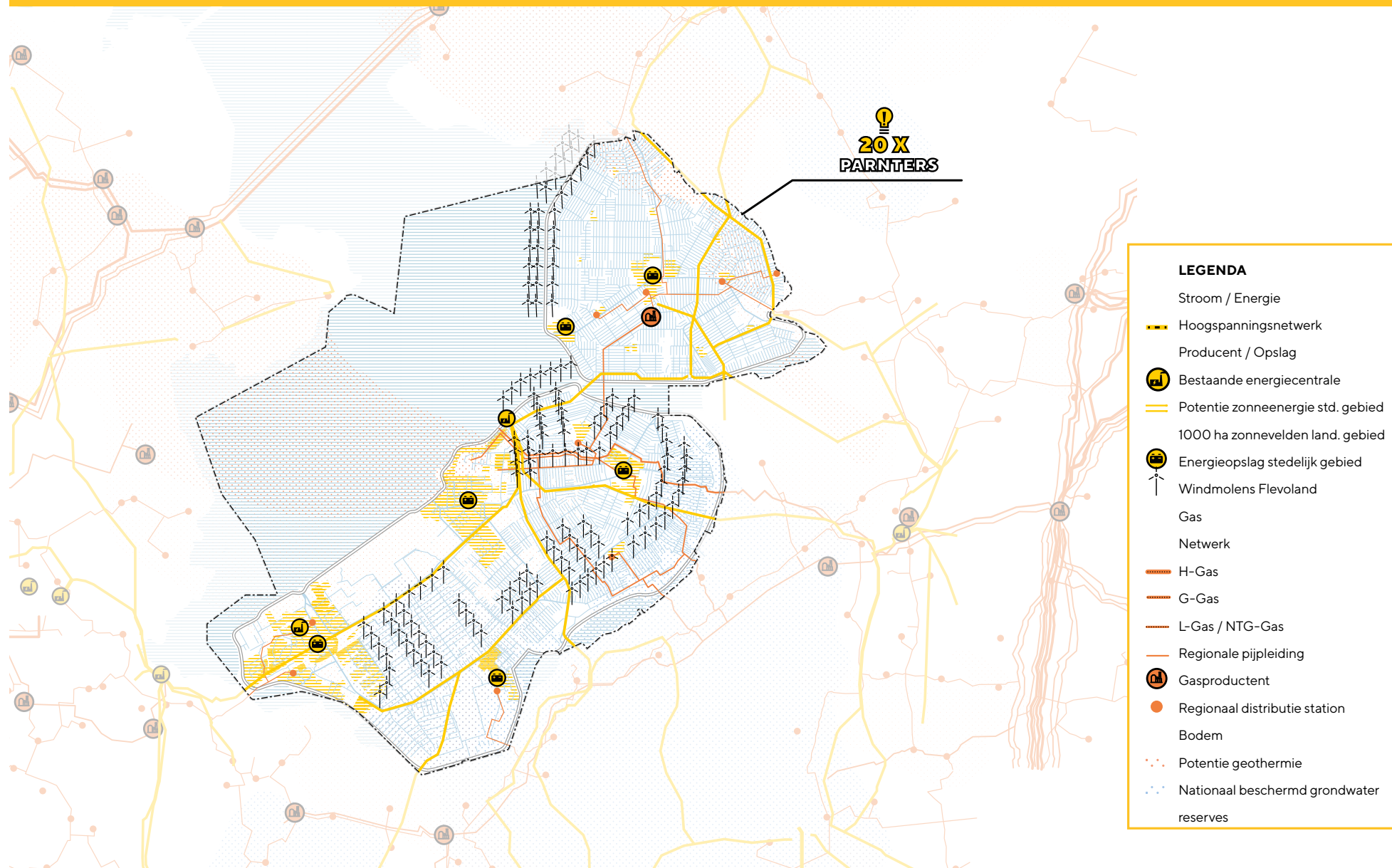
Komend jaar staat in het teken van de RES; als provincie gaan we samen met partners in 2019 een strategie ontwikkelen waarbij een organische en logische integratie met de Flevolandse Energieagenda (vastgesteld in voorjaar 2018) wordt nagestreefd. Daartoe worden diverse bouwstenen uitgewerkt die samen nodig zijn om tot een gedragen regionale aanbod te komen. En werken partners aan het op een logische manier elkaar verbinden van die bouwstenen. Dit proces is momenteel in ontwikkeling en zal in de loop van 2019 zich uitkristalliseren.

De huidige doelstellingen van de provincie, het Rijk maar ook van de partners moeten daarin een logische plek krijgen. Via het proces van de RES worden deze ambities en doelstellingen opgelijnd tot een coherent en elkaar versterkend geheel. Onze ambitie moet aansluiten bij het hoge ambitieniveau van het Klimaatakkoord. Het Klimaatakkoord en de RES hebben een looptijd tot 2030 maar de RES geeft een doorkijk naar 2050.

De ontwikkelingen in de markt, technologie en beleid binnen en buiten Nederland maken dat de weg naar doelstellingen niet vastligt. De maatregelpakketten zoals deze zijn ontwikkeld binnen het Klimaatakkoord geven ruimte om als regio een eigen weg te vinden die past bij het karakter van Flevoland. In de RES geven we aan hoe we dat met elkaar gaan doen.

De Flevolandse Energieagenda zoals die nu is vastgesteld gaat met name over de gedeelde ambitie en de manier van samenwerken tussen de aangesloten partners. De RES is een strategie, en gaat dus verder dan FEA, en maakt inzichtelijk wat er al is, wat er kan en wat een regio gaat doen. De volgende elementen krijgen hierin in elk geval een plek:

- Uitgangssituatie (huidig)
- Potentieel opwek (landelijk en stedelijk)
 - Zon, wind, bio-energie, bodemenergie, thermisch energie
- Potentieel warmte
- Potentieel besparing

PROVINCIALE PLANNEN EN PROJECTEN

		KT	MT	LT
D1	Flevolandse Energieagenda (programma/netwerk/kennisdeling)	●	●	
D2	Koerslijn: Energieneutrale Steden en dorpen			
	Regionale Energiestrategie (opwek, besparing)	●	●	●
	Warmtetransitie (van het gas af)	●	●	
	Gezamenlijke bewustwordingscampagne en versterking Energieloket	●	●	
	Subsidieregeling Zon voor asbest	●		
	Subsidieregeling Ondersteuning projecten	●		
	Expertisecentrum (DE-on)	●		
	Human Capital kansen benutten	●	●	
	Monitoring ontwikkelen	●	●	
D3	Koerslijn: Ruimte voor Energie			
	Regioplan Wind: Realisatie van opschalen en saneren	●	●	●
	Structuurvisie Zon op land: Mogelijk maken van 1000 ha zonne-energie in landelijk gebied	●	●	●
	Pilots Geothermie: Onderzoeken mogelijkheden geothermie in Almere, Lelystad en Luttelgeest	●	●	●
	Aanpak ontwikkelen zon op dak met gemeenten	●	●	●
	Aanpak ontwikkelen zon op water		●	●
	Kansen voor waterstof in kaart brengen	●	●	

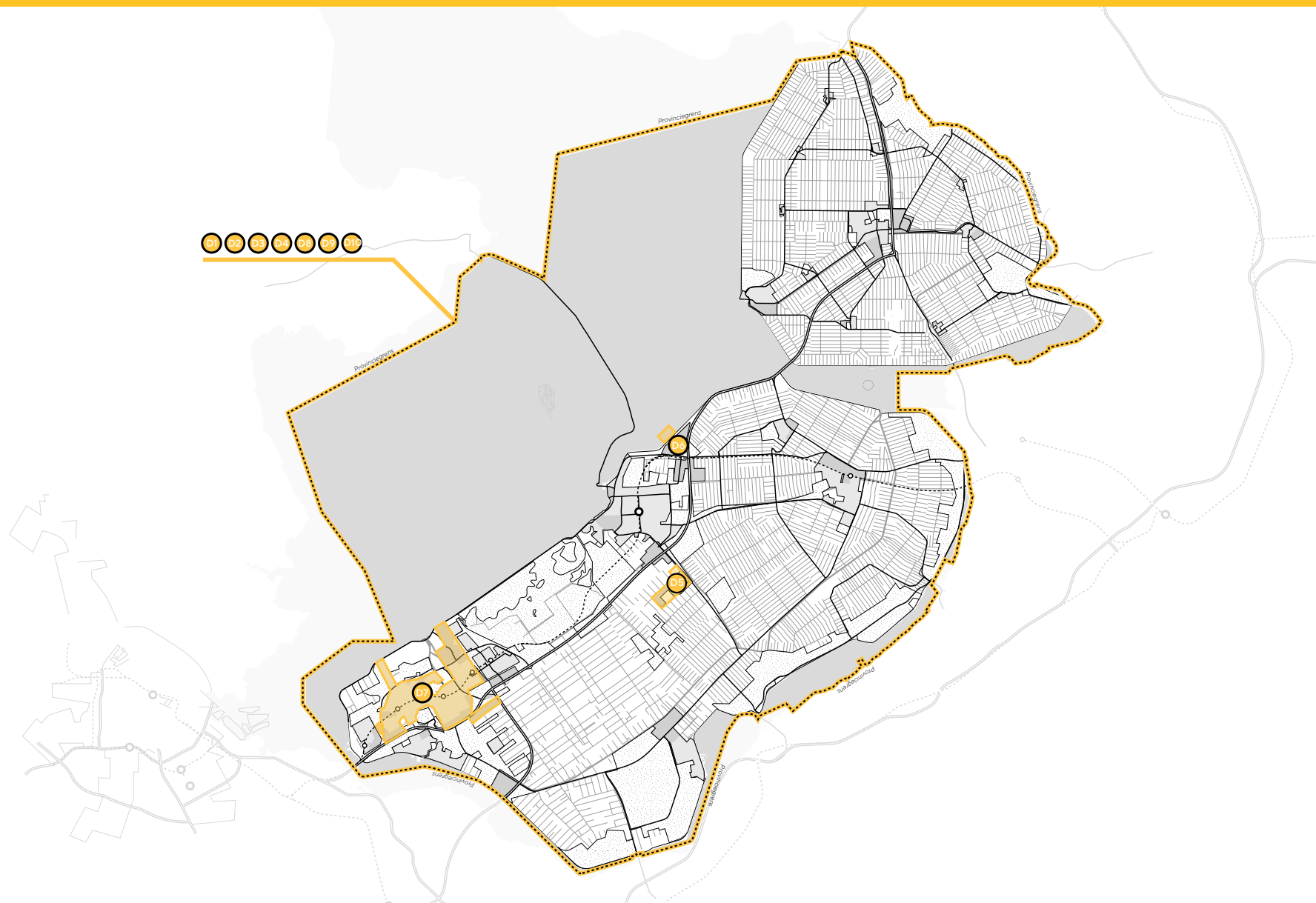
		KT	MT	LT
	Opslagmogelijkheden voor waterstof e.d.		●	
	Infrastructurele (on-) mogelijkheden en fasering	●	●	
	Energieverkenning IJsselmeer	●	●	
D4	Koerslijn: Het goede voorbeeld			
	Actieagenda het Goede Voorbeeld '19/'20	●		
D5	Amsterdam Lelystad Airport/OMALA: - Duurzame Energie: We maken van Lelystad Airport Business Park een show case op het gebied van lokale opwek en gebruik van duurzame energie (powerparking, grootschalige zon PV in het gebied i.s.m. RWS, OMALA, Luchthaven, Lelystadse Boer, gemeente Lelystad, Liander). • Bodemenergie: inzetten van bodemwarmte voor energievoorziening. • Duurzame waterketen: beperken van het watergebruik en hergebruiken van het afvalwater. • Duurzame mobiliteit: ontwikkelen duurzame OV en testfaciliteiten zelfrijdend vervoer. • Gelijkstroom-wisselstroomnet: Verder doorontwikkeling van het gelijkstroom-wisselstroom netwerk. • Duurzaam afvalconcept: beperken van de afvalstroom. Groene grondstoffen: telen en verwerken van biobased materialen. (opmerking: aanvullende middelen via het luchthavenfonds).	●	●	

PROVINCIALE PLANNEN EN PROJECTEN

		KT	MT	LT
D6	Flevokust Haven: Met Lelystad en ENGIE (eigenaar van de Maxima-centrale). In de gebiedsontwikkeling Flevokust Haven wordt gezamenlijk met Engie en de gemeente Lelystad invulling gegeven aan de intentieovereenkomst 'Duurzame gebiedsontwikkeling Flevokust Haven'.	●	●	
D7	Almere 2.0: We werken binnen het sleutelproject 'De Energieneutrale Stad' aan de projecten: Energiefonds en Stad zonder Gas.	●	●	●
D8	EFRO en Interreg: • We steunen EFRO/Kansen voor Flevoland-projecten, waarmee we een innovatieve en duurzame impuls aan de regionale economie geven en het MKB ondersteunen. • We werken aan INTERREG-projecten (innovatieprojecten en projecten ter verduurzaming van de Europese economie), waarmee we grensoverschrijdende (MKB-) samenwerking en regionale ontwikkeling bevorderen.	●	●	
D9	Onderdeel Maatregelen lijst infra 2019-2023: Biobrandstof opnemen in alle bestekken en aanbestedingen	●	●	
D10	Onderdeel Maatregelen lijst infra 2019-2023: Showcase project (duurzaamheid) uitvoeren.	●	●	

KAART PROVINCIALE PLANNEN & PROJECTEN + GEMEENTELIJKE COALITIEAKKOORDEN

WERKEN AAN DE ZEVEN STIPPEN

Circulaire Economie

Ambitie en doelen

De circulaire economie biedt volop kansen voor de economie van Flevoland. Er is in onze provincie ruimte en ambitie.

‘In 2030 en verder staat Flevoland bekend als de grondstoffen-leverancier voor de circulaire economie. (Rest)stromen uit de landbouw, bedrijven en huishoudens maken we geschikt voor duurzaam (her)gebruik. Groene grondstoffen en gebruikte materialen bewerken we zodanig dat ze snel en gemakkelijk hun weg vinden naar bestaande en nieuwe afzetmarkten: in Flevoland, in Nederland en wereldwijd. Door nieuwe - circulaire - materialen te maken, heeft de regionale economie een impuls gekregen. De agrarische sector en het bestaande bedrijfsleven profiteren hiervan. Het bewerken van (rest) stromen om te voldoen aan de marktvraag trekt nieuwe bedrijvigheid aan: innovatieve en creatieve bedrijven, adviesbureaus, maakindustrie en logistieke ondersteuning.’

De ambitie van de opgave vormt het uitgangspunt bij de strategie, de aanpak en de invulling van de uitvoering. De uitwerking richt zich op het ontwikkelen op vier pijlers:

1. Samenwerken en leren/ ontwikkelen
2. Economisch en juridisch instrumentarium
3. Provinciale programma's en activiteiten
4. Het goede voorbeeld

Daarbij wordt belangrijk gevonden:

- we werken samen met partijen in het Platform Circulaire Economie en de daaraan verbonden 'keteninitiatieven';
- we werken samen met de mede-overheden aan het optimaliseren van de condities;
- provinciale programma's en activiteiten dragen waar mogelijk bij aan de uitvoering van de opgave.

WERKEN AAN DE ZEVEN STIPPEN

Circulaire Economie

Beoogde resultaten

De provincie ziet het als haar belangrijkste taak in de transitie van een lineaire naar een circulaire economie om andere partijen in staat te stellen de kansen te pakken, die de circulaire economie biedt. Als regionale overheid wil de provincie vanuit haar schaalgrootte, positie als midden bestuur en met de instrumenten die zij heeft een rol van betekenis spelen om de ambitie 'Flevoland staat in 2030 bekend als grondstoffenleverancier voor de nieuwe circulaire economie' te realiseren.

De uitvoering richt zich dan ook op de generieke condities die nodig zijn om van de lineaire naar een circulaire economie te gaan. Dit zijn:

- de instrumentele condities voor het platform en keteninitiatieven en de samenwerking met kennisinstellingen;
- economisch instrumentarium voor versnelling en innovatie;
- passende wet- en regelgeving die ruimte biedt aan initiatieven en vernieuwing binnen de kaders van de omgevingskwaliteit (als maatschappelijke doelstelling van de Omgevingswet);

- ruimtelijk beleid dat mogelijkheden biedt aan initiatieven en vernieuwing binnen de kaders van de omgevingskwaliteit en de opgave 'het verhaal van Flevoland';
- complementair bestuur met de mede-overheden; gemeenten, waterschap en de rijksoverheid over de (complementaire) inzet van overheidsinstrumentarium.

Meer specifiek pakt de provincie ook een rol in het geven van Het goede voorbeeld (o.a. door inkoop- en aanbesteding) en waar mogelijk in de uitvoering van provinciale programma's en activiteiten.

WERKEN AAN DE ZEVEN STIPPEN

Circulaire Economie

Beoogde resultaten - vervolg

De provincie Flevoland streeft met de opgave *Circulaire Economie* ook een aantal specifieke resultaten na:

1. Toename van secundair materiaal ten opzichte van zogenaamd primair/ 'virgin' materiaal in gebruik binnen de provincie en in aandeel van de handelsbalans
2. Impuls voor de regionale economie
3. Groei van het aantal circulaire banen
4. Toename van de bekendheid Flevoland als leverancier van grondstoffen voor de circulaire economie

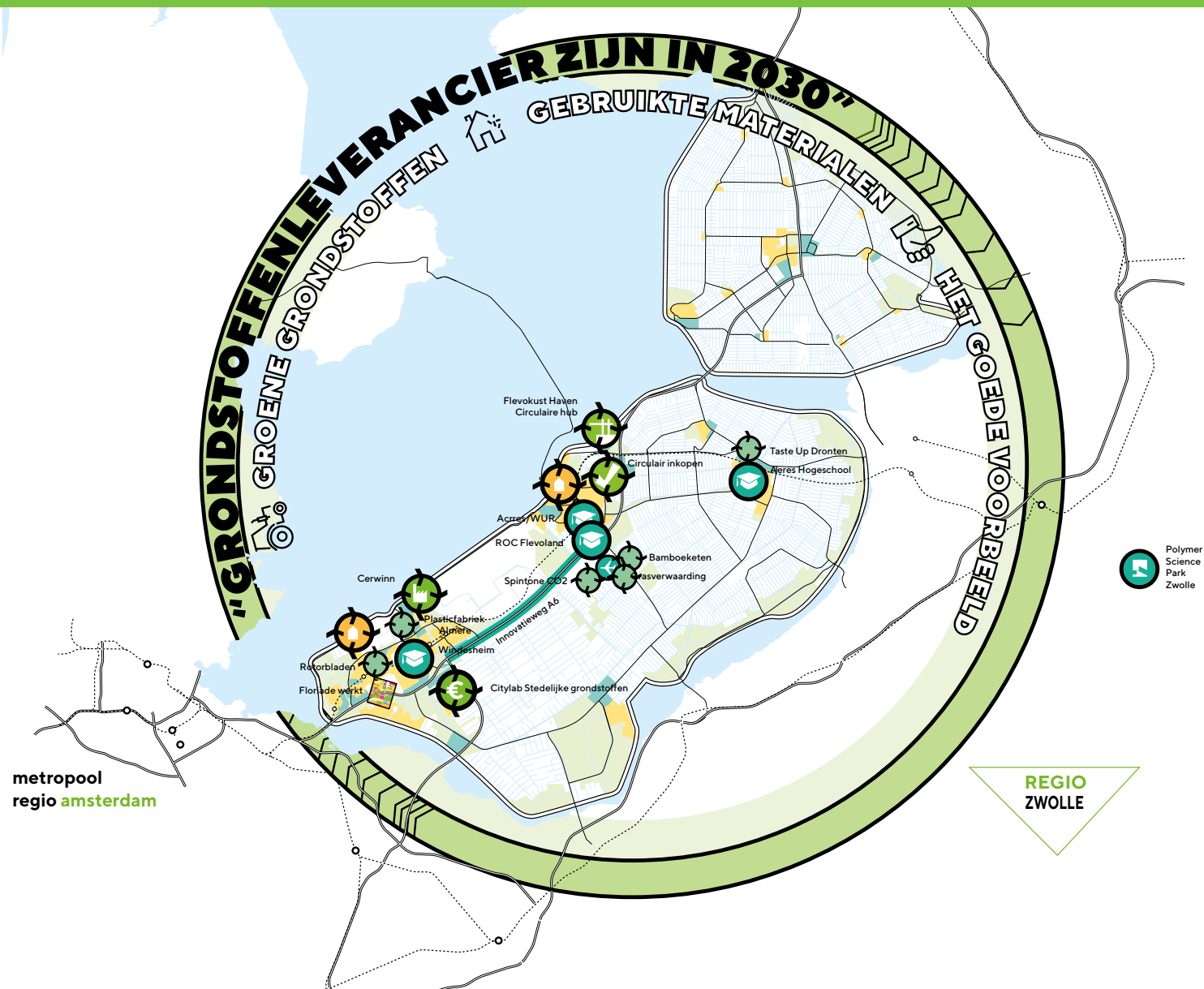
Voor de monitoring zal er aangesloten worden bij de monitoringssystematiek die de Rijksoverheid gaat hanteren. Er wordt voor Flevoland specifiek ook gewerkt aan een set van concrete indicatoren en dashboard voor monitoring.

Op basis van de ambitie van de opgave is het van belang dat de maatregelen ook een concreet effect hebben: we zetten de beweging in gang. Daarom streven we er met de opgave *Circulaire Economie* ook naar dat:

- Bedrijven meer kennis hebben over circulaire business-modellen en passen die ook toe
- bedrijven meer kennis hebben over (elkaars) materiaalstromen en vormen nieuwe ketens
- bedrijven gebruikmaken van de beschikbare middelen voor circulaire activiteiten
- belemmeringen op het gebied van wet- en regelgeving zijn weggenomen

KOERSKAART

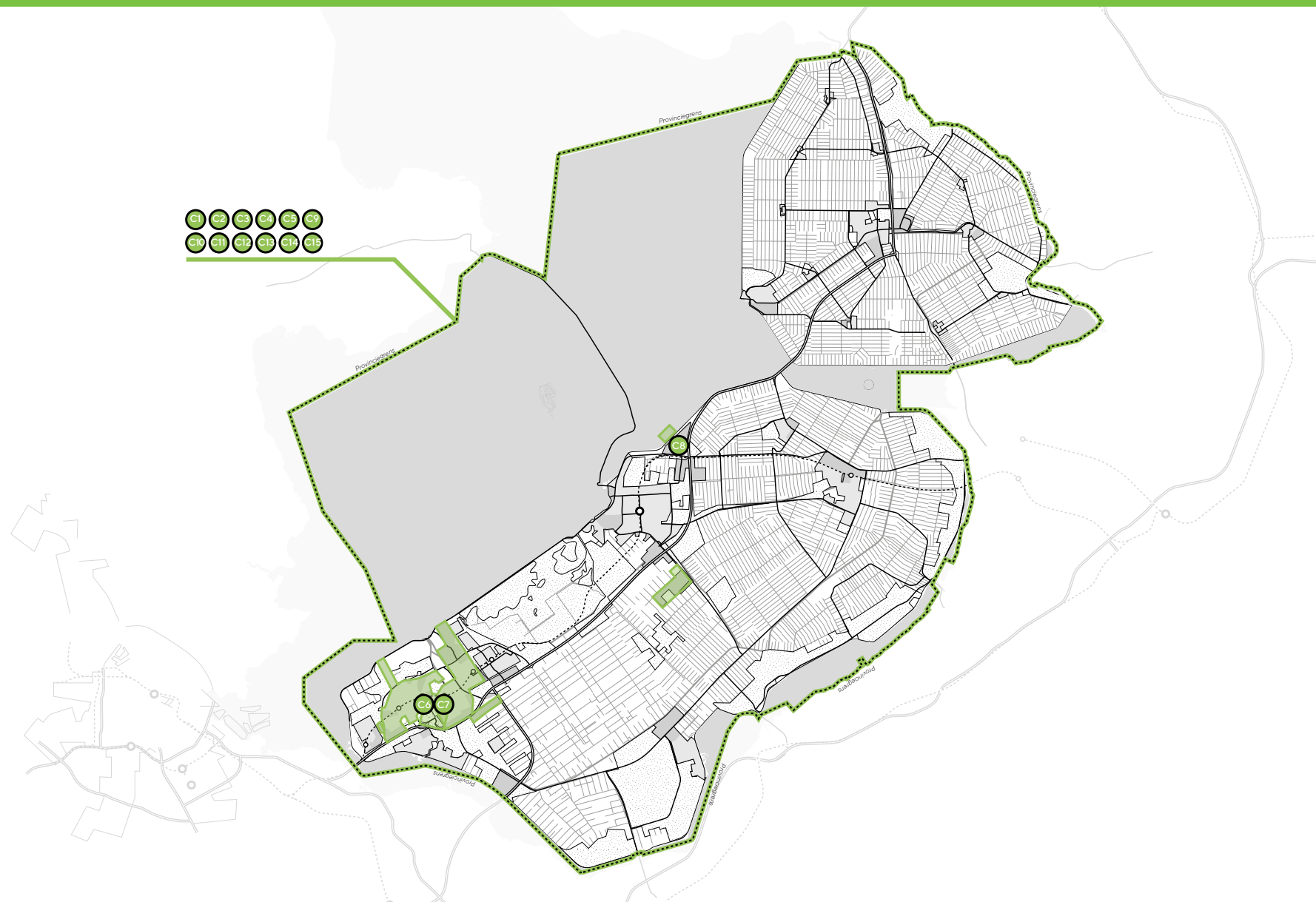
PROVINCIALE PLANNEN EN PROJECTEN

		KT	MT	LT
C1	Organiseren Platform Circulair Flevoland.	●		
C2	Aanjagen en deelnemen in keteninitiatieven.	●		
C3	Opstellen dashboard monitoring.	●		
C4	Opstellen en uitvoeren communicatiestrategie.	●		
C5	Deelname aan IPO en MRA werkgroepen	●		
C6	Almere 2.0: We werken binnen het sleutelproject “De Afvalloze Stad” aan het opwaarderen van reststromen, onder meer door: Transitieprogramma Stedelijke Grondstoffen, Upcycle Centrum, Competitie Upcycle City, Citylab Stedelijke Grondstoffen en Terugdringen Voedselverspilling. Daarnaast wordt vanuit Almere Oosterwold een living lab decentrale waterzuivering opgestart.	●	●	●
C7	Floriade Werkt!: We bieden mogelijkheden om innovatieprocessen en systeeminnovaties met andere sectoren zoals biobased economy, energieproductie en gezondheid toe te passen, om zo de agrofoodketen te verduurzamen en te versterken.	●		
C8	Flevokusthaven: Industrierterrein met ruime mogelijkheden voor circulaire bedrijven: upcycling van groene grondstoffen, bouwmaterialen en gebruikte materialen.	●	●	
C9	Human Capital Agenda: Vraagstuk onderwijs-arbeidsmarkt.	●	●	
C10	IVN subsidie: kennis en educatie - skills circulair. Opleiden leerlingen en studenten circulaire banen.	●	●	

		KT	MT	LT
C11	NMFF subsidie: Partnerschap en uitdragen projecten/initiatieven.	●	●	
C12	Natuurbeheer: Groen beheer en waterplanten: lokale verwerking tot nieuwe grondstof of product/nieuwe businesscases.	●	●	
C13	Economisch Programma/ROM: Businessontwikkeling en financiering, internationalisering, branding.	●	●	
C14	OFGV/NZKG: instrumenten: juridische condities op orde, wegnemen belemmeringen.	●	●	
C15	Onderdeel Maatregelen lijst Infra 2019-2023:			
	Minimaal 70% hergebruik van asfalt in onder- en tussenlagen.	●	●	
	Sturen op hoogwaardige versterking van bermgras door EMVI.	●	●	
	Toepassen cementloze grasbetontegels.	●	●	
	Toepassen cementloos beton in alle fietspaden, al toegepast in Zeewolderdijk, Spiekweg en Urkerweg.	●	●	
	Niveau 5 van de CO2-prestatieladder als geschiktheidseis in aanbestedingen met asfalt.	●	●	
	Aannemers stimuleren innovatieve oplossingen aan te bieden door EMVI in te richten met DuboMath.	●	●	
	Betongranulaat als grindvervanger in beton (minimaal 5%, lange termijn minimaal 20%).	●	●	

KAART PROVINCIALE PLANNEN EN PROJECTEN

WAT WE AL DOEN

Samenhangend versterken

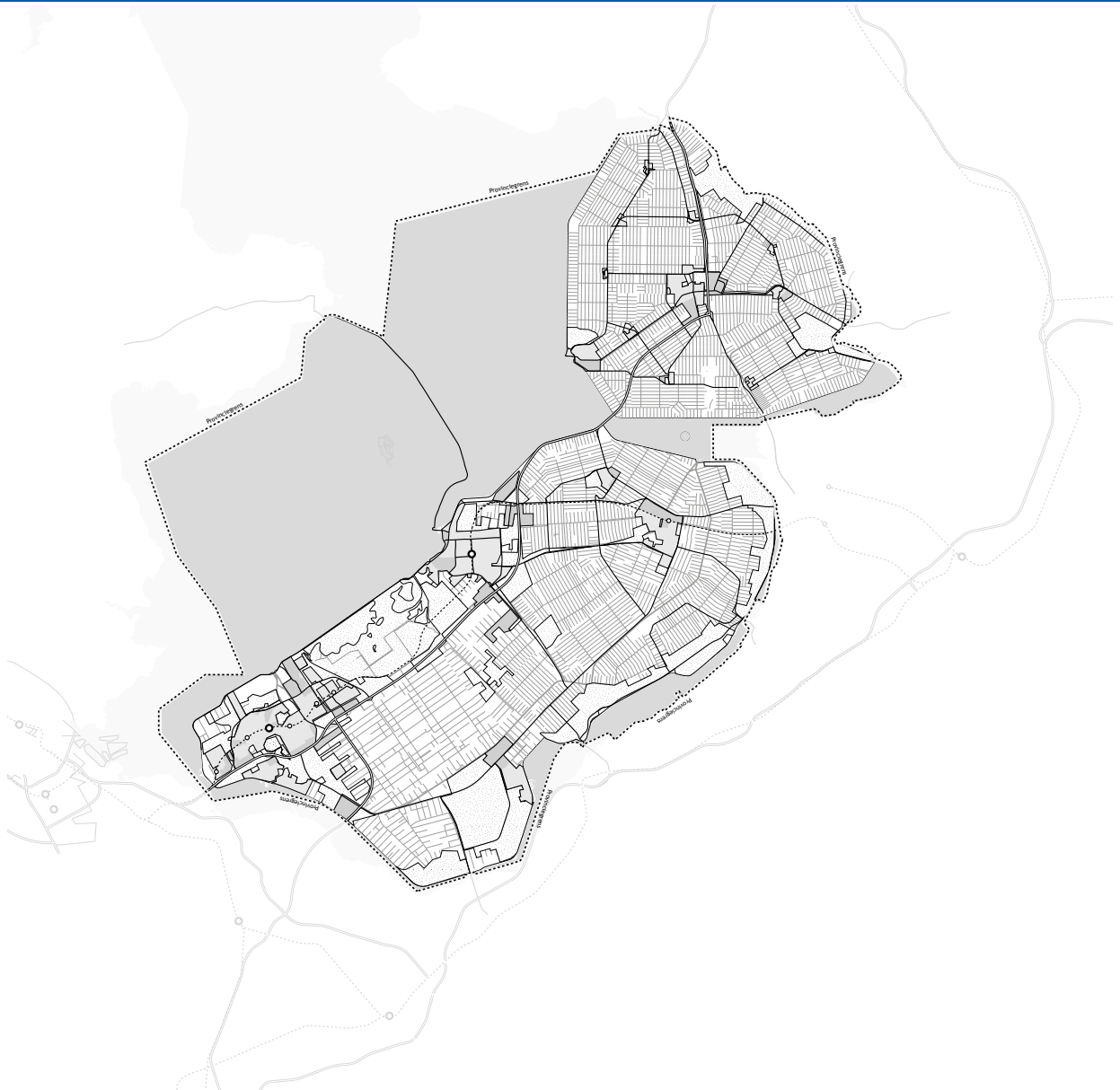
Het is de kunst om iedere keer opnieuw te kijken naar de samenhang - in de breedste zin van het woord - om maximaal de energie die er is te bundelen. Zo brengen we Flevoland verder. We zijn stelselmatig op zoek naar multipliers. Die multipliers kunnen van strategische, financiële en organisatorische aard zijn. Hiertoe investeren we structureel in bestuurlijke ontmoetingen, gezamenlijke beeldvorming en regionale agendering.

De inzet is om als één overheid te werken, samen met de gemeenten. In 2019 werken we toe naar samenwerkingsagenda's voor de middellange termijn met iedere gemeente en voor een aantal regionale vraagstukken. De basis hiervoor is gelegd in het najaar van 2018 met de *Tussenrapportage Samen Maken We Flevoland*.

De zeven stippen versterken elkaar. Er bestaan veel dwarsverbanden met alle andere opgaven. Ter illustratie: door het aantrekken van bedrijven bij Flevokust en LAB ontstaan kansen op maatschappelijke participatie. De energietransitie wordt met Flevokust ondersteund door het stimuleren van vrachtvervoer over water.

WAT WE AL DOEN - KAART EN TABEL

In het kaartbeeld en de tabel hieronder zijn de dwarsverbanden in beeld gebracht van de provinciale activiteiten, inspanningen en programma's. Hiervoor wordt in de tabel aangegeven aan welke stip(pen) ze bijdragen. In het kaartbeeld wordt geografisch inzichtelijk gemaakt waar de provinciale energie zich op richt in 2019.

COLOFON

Dit is een uitgave van:
Provincie Flevoland
Visarenddreef 1
Postbus 55
8200 AB Lelystad

Contact:
Telefoon 0320 - 265 265
E-mail: info@flevoland.nl
www.flevoland.nl

Januari 2019
eDocs xxxxxxxx